Ҳақсевар, она юрт, мангу бўл обод!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси ♦ TOŞKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган • 1996 йил 3 февраль, шанба • № 10 (10.785) • Эркин нархда сотилади

ПРЕЗИДЕНТ ДАВОСГА ЖЎНАБ КЕТДИ

1 февраль куни Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов анъанавий жаҳон иқтисодий анжуманида қатнашиш учун Швейцариянинг Давос шаҳрига жўнаб кетди.

— Давосда илгари ўтказилган учрашувлар Ўзбекистоннинг жаҳонга танилишида, мамлакатимизга хорижий сармоялар кириб келишида муҳим ўрин тутган эди, — деди Президент Ислом Каримов сафарга жўнаш олдидан журналистлар билан суҳбатда. Бу галги анжуманда қатнашишдан мақсадимиз — мамлакатимиз эришаётган иқтисодий имкониятлар тўғрисида анжуман иштирокчиларини янада кенгроқ бохабар қилиш, ички бозоримизга эса кўпроқ хорижий ҳамкорларни жалб этишдан иборатдир.

Тошкент аэропортида мамлакатимиз Президентини Ўзбекистон Олий Мажлиси Раиси Э. Халилов, республика Бош вазири Ў. Султонов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Б. Ғуломов, Тошкент шаҳри ҳокими К. Тўлаганов ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолди.

(ЎзА).

ДАВОС АНЖУМАНИ — ИҚТИСОДИЙ ҲАМКОРЛИК ОМИЛИ

Ҳар йили Швейцариянинг гўзал масканларидан бири, чўққилари оппоқ қорлар билан бурканган Альп тоғи қўйнидаги Давос шаҳрида анъанавий жаҳон иқтисодий анжумани ўтказилади. Бу ер иқтисодий тафаккур соҳиблари йиғиладиган жой. Йиғинда кўплаб давлатлар раҳбарлари, йирик сармоядорлар, молия ва банк вакиллари, жаҳоннинг кўзга кўринган сиёсатдонлари қатнашадилар. Бу ерда ҳар қандай суҳбат эркин, жонли ўтади, расмиятчилик кам бўлади. Баъзан расмий учрашувлардан кўра, ана шундай самимий мулоқотларнинг фойдаси кўпроқ бўлишини вақт исботламоқда. Шу боис, ушбу анжуманга иштирокчилар катта тайёргарлик билан келади, бу ерда бўладиган мулоқотларга алоҳида эътибор билан қарайди.

Мамлакатимиз раҳбарининг ўтган тўрт йил давомида Давос учрашувларидаги иштирокига назар солсак, у ерда ўтган ҳар бир мулоқот беиз қолмаганига гувоҳ бўламиз. Фикримизни фактлар билан исботласак: юртбошимиз илк бор ушбу анжуманда 1992 йилда иштирок этиб, нутқ сўзлаган эди. Талбир қатнашчиларига ёш мустақил республикамиз ўзига хос ва мос тараққиёт йўлини танлагани, маънавий, ва миллий қадриятларни тиклаш, миллатлараро тотувликни таъминлаш, республикамизни порлоқ келажакка элтувчи беш тамойил ва иқтисодиёт бозор муносабатларига «сакраш»ларсиз, босқичма-босқич ўтказилаётгани ҳақида сўзлаган, дунёнинг етакчи компания ва сармоядорларини Ўзбекистонга жалб қилган эди. Бу Ватанимизнинг ўзига хос тақдимномаси бўлган эди, десак хато бўлмайди.

Халқаро иқтисодий ташкилотнинг 1993 йил июнида бўлиб ўтган тўртинчи сессиясида ишбилармон доиралар эътибори юртимизнинг иқтисодий ҳамкорлик имкониятлари кенг соҳаларига қаратилди. Жумладан, Ўзбекистон Президенти олтин қазиб чиқариш, нефть, газ ва пахтани қайта ишлаш, транспорт тармоғини кенгайтириш, сайёҳлик, банк тизимини ривожлантириш каби қатор муҳим соҳаларда ҳамкорликни йўлга қўйиш таклифи билан чиқди. Ўзбекистон — улкан имкониятлар мамлакати экани яна бир бор қайд этилди.

Шу ўринда бир неча мисоллар келтирсак: ўша анжумандан сўнг кўп вақт ўтмай, АҚШнинг олтинни қайта ишлашда катта тажрибага эга «Ньюмонт» компанияси билан «Зарафшон-Ньюмонт» корхонаси бунёд этилди. Шунингдек, Кўкдумалоқ нефть конини ўзлаштиришда ҳам жаҳоннинг етакчи компаниялари билан тенг манфаатли ҳамкорлик йўлга қўйилди.

1994 йилги анъанавий Давос учрашувида эса мамлакатимиз имкониятлари ҳақида батафсил сўзлашга ҳожат ҳам қолмаган эди. Чунки, ўтган йиллардаги учрашувлардан сўнг анжуман иштирокчиларининг аксарияти мамлакатимиз ҳақида муфассал маълумотларга эга бўлган эдилар. Бу албатта, мамлакатимиз раҳбари билан учрашган ҳар бир сиёсат арбоби, иқтисодчи, сармоядор сўзида сезилиб турди.

Ўтган йилги Давос анжумани мамлакатимиз делегацияси учун янада самарали кечди. Мазкур анъанавий учрашув доирасида Швейцариянинг Алтендорф шаҳрида мамлакатимизнинг йирик савдо уйи очилди. Савдо уйи очилиш маросимида мамлакатимиз раҳбари қизғин нутқ сўзлаб, Ўзбекистон энг ривожланган мамлакатлар билан ташқи иқтисодий фаолият юритиб, «Буюк ипак йўли»да Шарқ билан Ғарбни бирлаштирувчи бўғин сифатидаги ўзининг тарихий ўрнини тиклаётганини қайд этди. Маросимда иштирок этган иқтисодий тафаккур аҳли хорижий сармоядорлар учун мамлакатимиздаги мавжуд шарт-шароит, имкониятлар билан яна бир бор танишдилар.

Мамлакатимиз билан ҳамкорликка киришган сармоядорлар Ўзбекитон ўзи танлаган иқтисодий ислоҳотлар йўлидан тўғри ва дадил қадамлар билан бораётганига амин бўлдилар.

Мазкур анжуманнинг ташкилотчиси — жаҳон миқёсида ягона ва иқтисодий ҳудуд ташкил этиш ғояси билан чиққан машҳур иқтисодчи ва жамоат арбоби Клаус Шваб мамлакатимиз имкониятларини ўрганиб, Ўзбекистон яқин йиллар ичида ривожланган мамлакатлар қаторидан жой олишига амин бўлганини айтди.

Шу ўринда куни кеча хориж матбуотида мамлакатимиздаги сиёсий ва иқтисодий ўзгаришлар тўғрисида эълон қилинган материалларни ҳам эслаш жоиз. Россиянинг нуфузли газеталаридан бири «Труд» Ўзбекистон ҳақида ёзар экан, юртимизда хорижий сармоядорларнинг тенг ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик қилиши учун барча имкониятлар мавжудлиги, айни пайтда ўнлаб йирик қўшма корхоналар фаолият кўрсатаётганини қайд этди. Буюк Британияда чиқадиган жаҳондаги энг машҳур рўзномалардан бири — «Таймс» эса ўзининг махсус иловасини Ўзбекистонда рўй бераётган ўзгаришларга бағишлади. 40 саҳифадан иборат ушбу иловада мамлакатимиздаги ижобий ўзгаришлар чуқур таҳлил этилган,

Биз мамлакатимизнинг иқтисодий йўналишда эришаётган барча ютуқларининг бош сабабчиси Давос учрашуви деган фикрдан йироқмиз. Бироқ, ўз навбатида иқтисодий алоқалар мустаҳкамланишида бу анжуманнинг аҳамиятини ҳам инкор этиб бўлмайди.

Бу галги анъанавий Давос анжуманида Ўзбекистон делегацияси иқтисодиётни бозор муносабатларига дадил кўчираётган ва бу ўзгаришларнинг илк натижаларидан баҳраманд бўлаётган забардаст мамлакат вакиллари сифатида иштирок этмоқда. Бошқача айтганда, анжуман қатнашчилари Ўзбекистонни ривожланишнинг ойдин йўлига чиқиб олган республика сифатида қарши олди. Давос учрашуви ҳар галгидек, иқтисодиётимизга ўзининг ижобий таъсирини кўрсатади, деган умиддамиз.

Холмурод АБДУРАҲМОНОВ,
ЎзА шарҳловчиси.

ВИЛОЯТ ҲАЁТИ:
воқеалар, хабарлар, янгиликлар

ФАХРИЙЛАР КЕНГАШДИЛАР

ТОШКЕНТ вилояти фахрийлар кенгашининг навбатдаги пленуми бўлди. Унинг қатнашчилари Ўзбекистон фахрийлар кенгаши пленуми якунлари ва вилоят фахрийлар кенгашининг 1996 йилги вазифалари ҳақидаги масалани кўриб чиқдилар. Бу ҳақда вилоят фахрийлар кенгаши раиси Акром Алимов маъруза қилди.

Масалани муҳокама қилишда Зангиота тумани фахрийлари кенгаши раиси Мирза Аҳмедов, Чирчиқ шаҳар фахрийлар кенгаши раиси Петр Золотарев, Юқоричирчиқ тумани фахрийлар кенгаши раиси Жиянбек Ақлбеков, кооперативлар ва кичик корхоналар вилоят бирлашмаси раисининг ўринбосари Карим Мавлонов ҳамда республика фахрийлар кенгаши раиси Бектош Раҳимов қатнашдилар. Сўзга чиққанлар бу йил ҳам уруш ва меҳнат фахрийлари ёшларни ватанга меҳр-муҳаббат руҳида тарбиялаш ҳамда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштиришга баҳоли қудрат ёрдам беришни ўз фаолиятларининг асосига қўяжаклари ҳақида гапирдилар.

Пленум ишида вилоят ҳокимининг муовини Дилбар Жаҳонгирова иштирок этди.

ЯНГИ САНЪАТ МАКТАБИ

Чирчиқдаги 8-болалар мусиқа мактаби негизида «Санъат мактаби» ташкил қилинди.

УШБУ мактабни ташкил этишдан кўзда тутилган асосий мақсад ёш авлодга таълим-тарбия бериш билан биргаликда санъатнинг нозик қирраларини чуқур ва кенг тушунишда кўмак бериш, малакаларини оширишдан иборатдир.

Эндиликда болалар мазкур даргоҳда ўзлари севиб қатнашадиган тўгаракдан ташқари тасвирий санъат, ёғоч ва ганч ўймакорлиги, бадиий санъат турлари бўйича ҳам билим оладилар.

ГАЗЛАШТИРИШ ДАВОМ ЭТАДИ

ЎРТАЧИРЧИҚ. Тошкент Давлат агрардорилфунуни Киров номли ўқув-тажриба хўжалигининг Гагарин қишлоғи хонадонларига газ олиб келинди.

Туман газлаштириш идораси ҳамда «Газмонтаж» хўжалик ҳисобидаги корхона ишчи-хизматчиларининг саъй-ҳаракатлари туфайли қурилиш ишлари қисқа кунларда битказилди. Жами бўлиб 2 миллион сўмлик иш амалга оширилди. Жорий йилда «Октябрь» ва Усмон Юсупов қишлоқларига ҳам «зангори олов» олиб кириш режалаштирилган.

Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш муҳандислари институти ўқув-тажриба хўжалигининг Тўғизоқ, Энгельс, Охунбобоев қишлоқларидаги 240 хонадонга ҳам «зангори олов» олиб кирилди. Институт маъмурияти, Сув хўжалиги вазирлигининг ўзаро моддий ёрдами туфайли 12,2 километр масофага газ қувурлари ётқизилди. Шунинг билан ўқув-тажриба хўжалиги ҳудудида газлаштириш ишлари юз фоизга етди.

СУПЕРМАРКЕТ ХИЗМАТИНГИЗДА

АНГРЕН шаҳри бу йил ўзининг 50 йиллигини кенг нишонлайди. Шу муносабат билан бу ерда янги-янги объектлар қурилиб, ишга туширилмоқда. Шаҳар ободончилигига катта эътибор қаратилмоқда.

ЎТГАН ҳафта аҳоли кўп истиқомат қиладиган даҳаларнинг бирида супермаркет фойдаланишга топширилди. Ниҳоятда юксак дид билан безатилган янги бинода аҳолининг турли маҳсулотлар харид қилишлари учун барча шароитлар муҳайё қилинди. Супермаркетда яна бир қулайлик — харидорлар учун қаҳвахона ҳам бор.

ЙИЛНИНГ ЭНГ ЯХШИ ТАРБИЯЧИСИ

ЧИРЧИҚ шаҳри халқ таълими бўлими болалар боғчалари тарбиячиларининг касб маҳоратларини ошириб бориш мақсадида қатор тадбирлар ташкил қилмоқда.

ЯҚИНДА шаҳарда 1995 йилнинг энг яхши тарбиячиси аниқланди. Бундай катта ишончга Ўзбекистон ўтга чидамли ва қийин эрийдиган металлар комбинатига қарашли 1-болалар боғчаси тарбиячиси Мария Юсупова мушарраф бўлди. Ушбу боғча мудираси Мавлуда Мирзаеванинг таъкидлашича, Мария ўз касбига бўлган садоқати, болаларга нисбатан чексиз муҳаббати ва мактабгача тарбия масаласида янги замонавий услубларни қўллаётганлиги туфайли ғолибликни қўлга киритди.

«АДОЛАТ» АҲОЛИ ЭХТИЁЖИ УЧУН ИШЛАМОҚДА

Пискентлик тадбиркор аёл Адолат Аҳмедова тумандаги икки қаватли «Болалар дунёси» дўконини хусусийлаштириб олганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Лекин, бир қатор қийинчиликлар, тақчиллик муаммолари мавжуд бўлишига қарамай Адолатхон тезда дўконни қайта таъмирлаб, буткул янгичасига ишлаш учун енг шимариб ишга киришди. Дастлаб у ишни пештахталарни сара молларга тўлдиришдан бошлади. Айниқса, бу соҳада унинг аҳоли билан жонли суҳбатлар ўтказиб туриши, уларнинг кундалик талаб-эҳтиёжларини ўрганиб, шу асосда дўконга моллар келтириши яхши натижалар берди.

Эндиликда энг зарур озиқ-овқат маҳсулотлари билан бир қаторда болалар ва катталар учун мўлжалланган саноат, канцелярия моллари анча харидоргир бўлиб қолди. Бу ерда ҳар бир молнинг устама ҳақини ўн фоиздан оширишмайди. Бу ҳам «Адолат»нинг адолатидан дарак беради.

Суратда: хусусий дўкон директори А. Аҳмедова сотувчи Д. Дадажонова билан савдо қилмоқда.

Даврон АҲМАД олган сурат.

«ЎЗБЕКИСТОН — ВАТАНИМ МАНИМ»

САЖДАГОҲИМСАН ЎЗИНГ

ТАСОДИФАН шоирлар, хонандаю-созандалар даврасига қўшилиб қолган бир одамдан сўрадилар:

— Авфу этасиз, меҳмон, сизни ўта жаҳлдор ва тошбағир кимса деб таърифлашганди. Аммо бу қандай тошбағирлик бўлсинким, хонанда хониш этганда кўзларингиздан оққан шашқатор ёшни тиёлмадингиз. Бу кўзёшларни бошқалардан пинҳон тутишга уринмадингиз ҳам. Боиси недур?

У жавоб қилди:

— Бу не мўъжизадурким, мен қўшиқчининг муножотида жаннат боғларининг шивирини тингладим. Бир муддат ўзимни унутдим. Юрагимга ўрнашган қаҳр ўрнини майинлик эгаллади. Кўксимда айланаётган ҳаяжон сувлари вужудимга сиғмай, кўзларимдан тошиб чиқдилар... Бул каби сеҳргар наволар қандоқ яралур экан, деб ҳайрону-лол бўлиб ўтирибмен...

Қўшиқ... Қўшиқ аслида жондан яралади, томчилаб турган қондан яралади! Балки шу боис ҳам лоқайд ва карахт кўнгилларга жон бахш этгувчи, қуриётган томирларга қон бахш этгувчи қудрат бордир қўшиқда! Эҳтимол, шодлик фаслимизга ногаҳон дилгирлик етганда, ёҳуд орзуларимиз бир-бир ушалиб, юрагимиз қувончдан ҳаприқиб кетганда қўшиқ тинглашга ошиқишимиз шундандир... Эҳтимол, нафаси ўтлиғ шоирларимиз ёр ва диёр ишқида жон олгувчи ғазаллар битганлари, ибо ва андишада мукаррам момоларимиз кўнгил туйғуларини, орзу-умидларини қадим ўланларда куйлаб ўтганлари шундандир! Эҳтимол...

Боғбоним-ай, дил боғингга
Бир гули-гулнор керакмасму?
Роз айлагил, хуш чоғингга
Ул кўзи хуммор керакмасму?

Мардлигингни юртда кўрай,
Худойимдан паноҳ сўрай,
Жон бегим-а, жоним берай,
Буйнингга туммор керакмасму?

АЙТИНГ, қўшиқ тинглаганда бутун вужуди сел бўлиб оқадиган, санъатни боласи қадар авайлаб-эъзозлайдиган, етти ёшидан етмиш ёшигача асл санъаткор бўлган халқ яна қаерда бор?!

Бу халқнинг бошқа ҳеч қайси халқникига ўхшамайдиган оддий ва улуғвор АЛЛАсидан тортиб, мумтоз куй-қўшиқларию, ҳикматдан сўз очгувчи пурмаъно достонларигача гўзал ва бебаҳодир! Бу халқнинг нафақат Навоий, Бобур, Машраб сингари аллома шоирлари, балки эл суйган оловнафас ҳофизларидан тортиб, тоғу-тошларда сурув-сурув қўй боққан шинаванда чўпонигача санъатни теран тушунган ва уни ўз ижоди билан бойитган!

Ҳеч кузатганмисиз, ҳатто кечагина тушган келинчак ҳам қўшиқ ҳиргойи қилиб ҳовли супуради бу юртда... Ҳатто ҳар тонг борлиққа ажиб насим бахш этувчи майин шаббодада ҳам, япроқлар шивирида ҳам, гулларнинг ифорли бўйи-ю, қушларнинг беозор чағ-чағида ҳам дилбар оҳанг мужассам! Бундай гўзалликка ошуфталик бахти, бундай элга жонфидолиғ туйғуси не-не шоирларни ўйлатмаган, куйлатмаган дейсиз?! Навоий созга солмиш:

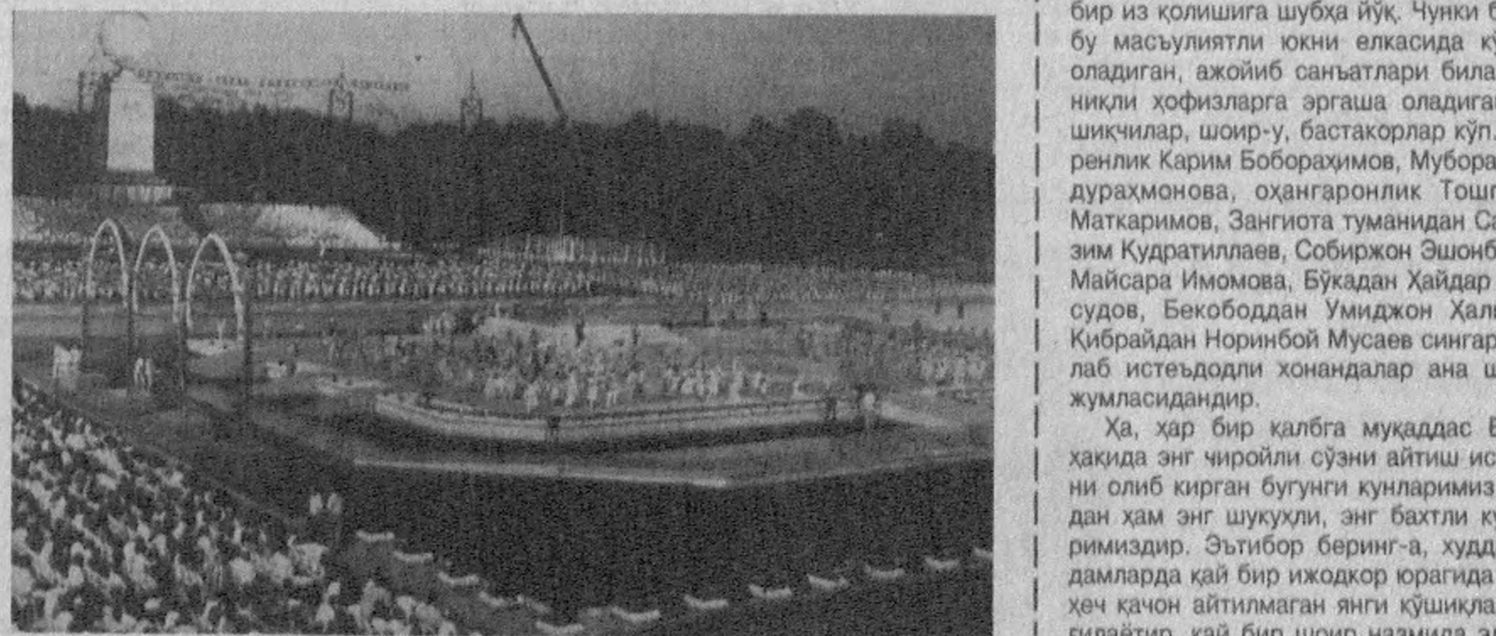

Халқ меҳрига яна, ё раб, мени зор
айлама,
Айласанг ҳам, меҳри йўқларга
гирифтор айлама.
Меҳрибонларға доғи учратсанг,
элнинг меҳрини
Ногаҳон хотирлари ичра падидор
айлама...

ДАРВОҚЕ, эл меҳри, туғилган юрт тупроғи қадри... Булар дунёдаги энг бебаҳо, энг муқаддас тушунчалардир. Аммо... фалакнинг гардишини қарангки, маълум бир ватанда туғилиб, тириклик ғамида ер юзининг турли бурчакларига сочилиб кетган эллар, элатлар бор. Ундайлар қаерда ўзларини тинч ва хотиржам сезсалар ўша ерни макон тутадилар ва бу кўнгил майлини ҳақиқий бахт деб ҳисоблайдилар. Қизиқ, улар ҳам Ватан ҳақида қўшиқ айтармикинлар? Албатта! Бироқ бу қўшиқлар кўпинча изтироб қўшиғи, армон қўшиғи бўлади...

Яна шундай эллар бор, улар осмондан офат ёмғирлари ёғса-да, еярга бир бурда нон, ичарга бир култум сув қолмаса-да, киндик қони тўкилган жойни ташлаб кетмайдилар! Аксинча, ҳар бир қарич ерни тўтиё билиб кўзларига суртадилар, яхши кунларга умид билан яшайдилар ва унга эришадилар ҳам! Уларнинг қўшиқлари эса... Уларнинг қўшиқлари эса дунёдаги энг жарангдор, энг ҳузурбахш қўшиқлардир! Ана шундай мағрур қўшиқларни куйлашдек олий бахт биз, Амир Темур авлодларига ҳам насиб этганки, бундан ҳар қанча фахрлансак, қаддимизни ҳар қанча баланд тутсак ярашгайдир! Абдулҳамид Чўлпон ёзади:

Бу Ватанни жон билан сақлашга,
Чўлпон, ҳозир ўл,
Кимки қасд этса анга кийсин
пушаймондир кафан!

ПРЕЗИДЕНТИМИЗ Ислом Каримов ташаббуси билан мустақил Ўзбекистонда бошланган «Ўзбекистон — ватаним маним» янги қўшиқлар кўрик-танлови аслида халқимиз кўнглида жўш ураётган ана шу ғурур ва меҳр туйғуларига ҳамоҳангдир. Айрим давлатларда қорин қайғуси ёҳуд осойишталик ташвишидан бошқа ҳамма нарса бир четга суриб қўйилган бир пайтда бизнинг юртимизда санъатни ва маданиятни ривожлантириш давлат сиёсатига айланганини юракдан ҳис қилмаслик ва қўллаб-қувватламаслик мумкинми?!

Республика Вазирлар Маҳкамасининг мазкур танловни ўтказиш ҳақидаги қарори эълон қилинганидан сўнг ҳамма жойда қизғин тайёргарлик ишлари бошланиб кетди. Ҳозир ҳар бир санъат ихлосмандининг кўнглида бир орзу — Ватан ҳақидаги энг гўзал ва энг жозибадор қўшиқни яратиш ва танловда муносиб ўринни эгаллаш... Табиийки, Тошкент вилоятида ҳам бу муҳим тадбирга алоҳида ҳозирлик кўрилмоқда. Жойларда танловнинг дастлабки босқичлари бошланиб кетди ҳисоб. Унда боғчада тарбияланаётган жажжи қўшиқчи болакайдан тортиб, аллақачон халқ орасида ўз мухлисларини топиб улгурган истеъдодли хонандаларгача иштирок этадилар. Айниқса, эндигина даста тузиб, ўз ижод йўлини ахтараётган ҳаваскор қўшиқчилар-у, қадим ўланлари, айтишув ва термалари билан эл кўнглини олиб юрган момоларимизнинг қувончини айтмайсизми?! Нима бўлганда ҳам ушбу танловда вилоятимиз иштирокчиларидан ёруғ бир из қолишига шубҳа йўқ. Чунки бизда бу масъулиятли юкни елкасида кўтара оладиган, ажойиб санъатлари билан таниқли ҳофизларга эргаша оладиган қўшиқчилар, шоир-у, бастакорлар кўп. Ангренлик Карим Бобораҳимов, Муборак Абдураҳмонова, оҳангаронлик Тошпўлат Маткаримов, Зангиота туманидан Саидазим Қудратиллаев, Собиржон Эшонбеков, Майсара Имомова, Бўкадан Ҳайдар Мақсудов, Бекободдан Умиджон Ҳалилов, Қибрайдан Норинбой Мусаев сингари ўнлаб истеъдодли хонандалар ана шулар жумласидандир.

Ҳа, ҳар бир қалбга муқаддас Ватан ҳақида энг чиройли сўзни айтиш истагини олиб кирган бугунги кунларимиз чиндан ҳам энг шукуҳли, энг бахтли кунларимиздир. Эътибор беринг-а, худди шу дамларда қай бир ижодкор юрагида ҳали ҳеч қачон айтилмаган янги қўшиқлар туғилаётир, қай бир шоир назмида эл муҳаббати, ватан мадҳи ўзгача сайқал топаётир... Ҳамюрт шоиримиз эҳтирос билан ёзади:

Шабнамга майсанинг ёноғи Ватан,
Кўз ёшга инсоннинг қароғи Ватан,
Не ажаб, жон бериб пойига тушса
Парвонага ҳар уй чироғи Ватан...

ХЎШ, шеър ўзи нима-ю, қўшиқ нимадир? Асримиз ҳар турли янгиликлар, оламшумул воқеалар билан жадаллаб бораётган бир пайтда бу каби кўнгил туйғулари ҳаётимизни ўзгартиришга қодирми? Халқ шоири Абдулла Ориповнинг шундай гапи бор:

Шеър осмондан тушаётган бомбани ушлаб қололмайди. Аммо шеър осмондан тушаётган бомбани ушлаб қола оладиган мард аскарни яратади! Қўшиқ ҳам шундай! Шу Ватанда яшаб, элюрт бахтини куйламоқ, ажойиб қўшиқлар орқали Ватан шуҳратини дунёга ёймоқ элим деб, юртим деб яшайдиган ҳар бир диёнатли фарзанд учун шарафдир! Зеро:

Ҳар зарра тупроғинг кўзимга
сурдим,
Ҳеч жойда топилмас ҳазинам
Ватан!
Саждагоҳ англадим — бошимни
урдим,
Муқаддас Маккаю, Мадинам
Ватан!..

Зарифа ЭРАЛИЕВА.

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг беш йиллигига

«ВАТАННИ СЕВМОҚ ИЙМОНДАНДИР»

1996 йилда Ўзбекистон ўз мустақиллигининг беш йиллигини нишонлайди. Ўтган давр тарих учун жуда қисқа фурсат бўлса-да, биз учун асрга татигулик йиллар бўлди. Халқимиз учун ўзлигимизни теран англаш, иқтисодимизни бозор тамойиллари асосида қуриш даври бўлди. Энг муҳими миллий қадриятларимиз тикланмоқда, халқларимиз ўртасида меҳр-оқибат, дўстлик, тинчлик, тотувлик, ҳамжиҳатлик каби муқаддас туйғулар янгича аҳамият касб этмоқда.

Ўтган даврнинг яна бир муҳим жиҳати иқтисодий ва ижтимоий ҳаётимизда рўй бераётган туб ўзгаришлардир.

1996 йил ҳам қутлуғ бошланди. ЮНЕСКО қарори ва Республика Президентининг қарори билан буюк бобокалонимиз — Амир Темур йили деб эълон қилинди. Унинг руҳи халқимиздан янада жипслашиб, самарали меҳнат қилишни, мустақиллигимизнинг беш йиллигини ва Амир Темур таваллудининг 660 йиллигини муносиб кутиб олишга даъват этмоқда.

Республикамизда амалга оширилаётган иқтисодий, ижтимоий ислоҳотлар, ўзгаришларни кенг тарғиб қилиш, уларни оммаға чуқур етказиш, ёшларни Ватан туйғуси руҳида тарбиялаш ҳамда вилоятимизда яшаб-меҳнат қилаётган

ДИҚҚАТ — ТАНЛОВ

ижодкорларнинг фаоллигини янада ошириш мақсадида Тошкент вилояти ҳокимлиги, «Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкентская правда» газеталари таҳририятлари Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг беш йиллигига бағишлаб «Ватанни севмоқ иймондандир» мавзусида танлов ўтказиш ташаббуси билан чиқди. Бу ташаббус вилоят ҳокимининг қарори билан қўллаб-қувватланди.

Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг беш йиллиги байрами арафасида якунланадиган ушбу танловга журналистлар, ижодкорлар, турли соҳа кишилари ва «Тошкент ҳақиқати»нинг барча муштарийлари ўзларининг мақола, очерк, публицистика ҳамда бошқа жанрдаги материаллари билан фаол иштирок этишлари мумкин.

Танлов ғолибларини тақдирлаш учун қуйидаги мукофотлар белгиланди:

1 та биринчи мукофот — 7000 сўм
2 та иккинчи мукофот — 4000 сўмдан
3 та учинчи мукофот — 2000 сўмдан

Танловга юбориладиган материаллар қуйидаги манзилга: **700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси 32-уй, «Тошкент ҳақиқати» газетаси** таҳририятига жўнатилиши керак.

Ўйлаймизки, ушбу танловда барча ижодкорларимиз, муштарийларимиз фаол иштирок этадилар. Биз эса ҳаммангизга омад тилаймиз!

Қонун ва шарҳ

ДАВР ТАЛАБИГА МОС

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг тўртинчи сессиясида мустақил Ватанимизнинг бундан буёнги тараққиёт йўлларини белгилаб берувчи ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий аҳамиятга молик муҳим қонунлар қабул қилинди. Ўзбекистон Республикасининг «Кичик ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришни рағбатлантириш тўғрисида»ги қонуни ана шу ҳужжатлар сирасига киради.

ЎзА мухбирининг Олий Мажлис иқтисодий ислоҳотлар ва тадбиркорликни ривожлантириш қўмитасининг раиси Анвар Йўлдошев билан суҳбати шу хусусда бўлди.

— Анвар Зиёевич, мазкур қонуннинг қабул қилиниши, уни тақозо этган шароит ҳақида гапириб берсангиз.

— Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов Республика Олий Мажлисининг тўртинчи сессиясида таъкидлаганидек, мамлакатда ўрта қатлам деган тушунча пайдо бўлмоқда. Ўрта қатлам ҳуқуқий, демократик давлат учун керак. Ўз навбатида ўрта қатлам учун ҳам ҳуқуқий, демократик давлат керак. Улар бир-бирига сув ва ҳаводек зарур. Негаки, муайян мулк эгаси қонунлар, қарорлар ва бошқа меъёрий ҳужжатлар асосида иш юритишдан манфаатдордир. Ҳуқуқий, демократик давлат ҳам ана шу ўрта қатламдан манфаатдор. Чунки у қанча салмоқли бўлса, жамиятда шунчалик тинчлик, ўзаро тотувлик, тараққиёт бўлади. Шу ўрта қатламнинг ишини, иқтисодий муҳитини таъминлаш учун мана шундай қонун керак эди.

Бозор иқтисодиёти олдимизга тобора мураккаб ва масъулиятли вазифаларни қўймоқда. Бугунги кунда одамларнинг ижтимоий меҳнатга муносабатини, уларнинг меҳнат ҳақидаги эскича фикрлаш тарзини тубдан ўзгартириш ана шундай долзарб вазифалардан биридир. Бу масалани ҳал этмай туриб ислоҳотлар йўлидан олға бориш, айниқса янги жамият барпо этиш мумкин эмас. Бошқача айтганда, иқтисодий ислоҳотлар жараёнида ҳар бир инсон фойдали меҳнат билан шуғулланмоғи, турмуш фаровонлигини ошириш ишига муносиб улушини қўшмоғи даркор. Меҳнатга ташқаридан эмас, балки кўпроқ ботиний иштиёқ, заруратдан келиб чиққан ҳолда ёндашиш бугунги кун талабидир. Бунинг ягона йўли эса ҳар ким мулкнинг ҳақиқий эгаси бўлиши, унинг фақат шу мулк орқали иш олиб боришидир. Табиийки, ҳар бир киши меҳнатининг самараси йирик ишлаб чиқариш корхонадагидан кўра кўпроқ кичик ёки хусусий корхонада яққол сезилади.

Қолаверса, республикада ўтказилаётган иқтисодий ислоҳотларнинг туб моҳияти ҳам бундай қонуннинг амалга киритилишини тақозо қилмоқда.

— Ушбу қонуннинг моҳияти нимадан иборат?

— Мазкур қонуннинг моҳияти тадбиркорликни ривожлантириш учун иқтисодий муҳит яратиш, хўжалик фаолияти юритаётган кичик ва хусусий корхоналарнинг ички ишларига аралашмасликни таъминлаш, шунингдек кичик ва хусусий тадбиркорлик учун кадрлар тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини ривожлантиришга давлат томонидан кўрсатиладиган жамики ёрдамни шу қонун доирасида ифодалаб беришдан иборат. Энди биз кимдир ташқаридан туриб саралайдиган, танлайдиган тадбиркорликдан кўпроқ ўз-ўзидан сараланадиган тадбиркорликка ўтяпмиз.

— Қонунда қандай янгиликлар бор?

— Ушбу қонунда 28 та модда бўлса, унинг қарийб 80 фоизи янгиликдан иборат, десам янглишмайман.

Биринчидан, Ўзбекистон Президентининг фармонлари, ҳукуматнинг кичик ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришга оид қарорларида зикр этилган қоидалар шу ҳужжатда илк бор қонун даражасига кўтарилди.

Иккинчи янгилик, бу — кичик ва хусусий тадбиркорлик субъектлари томонидан давлат статистика ва муҳосиба ҳисоботларини Вазирлар Маҳкамаси белгилаб берадиган ҳисоботдорликнинг соддалаштирилган таомили ҳамда шаклларини назарда тутадиган тартибда тақдим этилишидир.

Учинчиси, кичик ва хусусий тадбиркорликни давлат бошқарув органлари томонидан ахборот соҳасида танланишнинг қўллаб-қувватланишидир. Бу қонундаги ўзига хос янгилик бўлиб, давлат бошқаруви органлари кичик ва хусусий тадбиркорлик субъектларини иқтисодий, ҳуқуқий, статистика, ишлаб чиқариш технологиясига оид ва самарали фаолият юритиш учун керакли бошқа ахборотлар билан таъминлаш чора-тадбирларини ишлаб чиқади ва амалга оширади.

Тўртинчиси, давлат буюртмалари тайёрланаётган вақтда ана шу буюртмаларни бажариш учун кичик ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг қатнашиш ҳуқуқига эга бўлишидир. Бу ерда шуни таъкидлаш керакки, кўпчилик давлат буюртмасидан юз ўгирмоқчи бўлади. Лекин, буюртма бозор нархида бўлса, бу тайёр бозор демакдир. Кичик ва хусусий корхона ўзининг ишлаб чиқарган маҳсулотини оворагарчиликсиз ана шу бозорда реализация қилиши мумкин. Ривожланган чет эл мамлакатларида давлат буюртмаси учун курашилади. Бизда эса, баъзида давлат буюртмасидан қочмоқчи бўлишади. Негаки, ўша давлат буюртмаси бу борадаги жаҳон андазаларига ҳали мос келадиган даражада эмас-да. Ўйлаймизки, ана шу буюртмалар вақти келиб, жаҳон стандарти даражасида бўлади. Ўшанда бизда ҳам давлат буюртмалари учун кураш бошланади. Бу курашда кичик ва хусусий корхоналар танлов асосида қатнашиш ҳуқуқига эга бўладилар.

Бешинчи янгилик, кичик ва хусусий тадбиркорлик субъектларидан солиқ олиш ҳақидаги қоидадир. Унга кўра, кичик ва хусусий тадбиркорлик субъектларидан, шу жумладан, қишлоқ жойларида фаолият кўрсатаётган ёки рақобатбардош ва экспортга мўлжалланган маҳсулот ишлаб чиқариш, хизматлар кўрсатиш билан шуғулланаётган кичик ва хусусий тадбиркорлик субъектларидан солиқ олиш, шунингдек, уларни солиқ тўлашдан озод қилиш, солиқ тўлашни кечиктириб туриш тартиби ва бу борадаги бошқа имтиёзлар қонун ҳужжатлари билан белгилаб қўйилади.

Солиқ олишга доир қонун ҳужжатларига кичик ва хусусий тадбиркорлик субъектларини ноқулай шароитга тушириб қўядиган ўзгартишлар киритилган тақдирда, мазкур субъектлардан кейинги икки йил мобайнида улардан давлат рўйхатидан ўтган пайтда амалда бўлган қонун ҳужжатларига мувофиқ солиқ ундирилади.

Энди эътиборингизни қонуннинг 19-моддасида қайд этилган кичик ва хусусий тадбиркорлик субъектлари фаолиятидан маҳаллий бюджетларга ажратиладиган солиқ тушумлари ҳақидаги қоидага жалб этмоқчиман. Унда таъкидланганидек, кичик ва хусусий тадбиркорлик субъектлари фаолиятидан келадиган солиқ тушумларининг маҳаллий бюджетларига йўлланадиган нормативлари қонун ҳужжатлари билан белгилаб қўйилади. Умуман хусусий тадбиркорлик кўпроқ маҳаллий жойларда ривож топади. Агар туман ҳокимлиги, қишлоқ кенгаши, хусусий тадбиркорликнинг ривожидан иқтисодий жиҳатдан манфаатдор бўлмасалар, иш юришмайди. Шу нуқтаи назардан келиб чиқиб, қонунга кичик ва хусусий тадбиркорликдан тушадиган солиқнинг асосий қисми маҳаллий буюджетда қолиши тўғрисидаги модда киритилган. Бу ўша маҳаллий ҳокимлиги вакилларининг кичик ва хусусий тадбиркорликка ижобий ёндошишини таъминлайди. Негаки, солиқ вақтида тушса, унинг миқдори кўпайса, ўша ҳудуддаги аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини, давлат томонидан пул билан таъминланадиган табақаларини маблағ билан таъминлаш имкони кенгаяди.

Қонундаги кичик ва хусусий тадбиркорлик субъектларини давлат рўйҳатига олиниши ҳақидаги қоида ҳам ўзига хос янгиликдир. Чунончи, кичик ва хусусий тадбиркорлик субъектлари зарур ҳужжатларни тақдим этган тақдирда маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, уларни рўйхатга олишни рад этишга, ёки рўйхатга олиш учун қўшимча шартлар белгилашга ҳақли эмас. Шуни ҳам айтиш керакки, бундай субъектларни давлат рўйхатига олишни асоссиз рад этиш устидан белгиланган тартибда судга шикоят қилиш мумкин.

Кичик ва хусусий тадбиркорлик субъектлари ҳуқуқ ва манфаатларига келсак, шуни таъкидлаш жоизки, давлат кичик ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ҳамда қонуний манфаатларига риоя этилишини кафолатлайди, эркин рақобат учун шарт-шароит яратади, моддий, молиявий, меҳнатга оид ва бошқа ресурслардан фойдаланишда кенг имкониятларни таъминлайди.

Кичик ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг фаолиятига аралашувга йўл қўймаслик ҳам қонундаги ўзига хос янгилик саналади.

Қонунда тезлаштирилган амортизация, қишлоқдаги кичик ва хусусий тадбиркорлик субъектларига энергия таъминоти манбаини ишлатишда бериладиган имтиёзлар, кичик ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг ўзаро кредит беришига оид кўплаб янгиликлар ҳам бор. Уларнинг аҳамияти ҳақида кўп гапириш мумкин.

— Анвар Зиёевич, Қонуннинг 8-моддасида кичик ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришни давлат томонидан рағбатлантиришнинг асосий йўналишлари баён қилинган. Шу хусусда ҳам бир оз тўхталсангиз.

— Мазкур Қонуннинг шу моддасидаги асосий йўналишлар тўғрисида гапирадиган бўлсак, бу борада маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг ваколатларини алоҳида таъкидламоқ ўринлидир. Қонуннинг ушбу моддасида ёзилганидек, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ўз ваколатлари доирасида кичик ва хусусий тадбиркорлик субъектлари учун маҳаллий солиқлар ва йиғимлар бўйича имтиёзлар белгилайдилар. Уни ривожлантиришнинг ҳудудий дастурларини ишлаб чиқадилар, устивор йўналишларини аниқлайдилар.

— Қонуннинг 27-моддасида кичик ва хусусий тадбиркорлик учун кадрлар тайёрлаш ишларининг давлат томонидан қўллаб-қувватлаш ҳақида қоида бор. Бу нималарда намоён бўлади?

— Бизда мактаб ва мактаб ўқитувчилари учун муайян имтиёзлар бор. Бу ерда ана шундай имтиёзларни қишлоқларимизда ташкил этилаётган тадбиркорлик ўқув марказлари — касб-ҳунар лицейлари ва бизнес мактабларига, кичик ва ўрта бизнес, фермер хўжаликлари, коллежлар ва бошқа ўқув муассасалари учун ҳам қўллаш кўзда тутилган.

Мухтасар айтадиган бўлсак, давр руҳи акс этган мазкур қонун ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитида республикада кичик ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришда муҳим аҳамият касб этади.

***Турсунбой БОТИРБЕКОВ* суҳбатлашди (ЎзА).**

КЎРИК-ТАНЛОВ ДАВОМ ЭТАДИ

Тошкент вилояти ҳокимининг 1996 йил учун энг яхши архитектура асарлари, лойиҳалар, қурилишлар, шунингдек шаҳар ва туманларда амалга ошириладиган комплекс қурилишлар ҳамда муҳандислик коммуникацияларини барпо этиш бўйича вилоятнинг иккинчи кўрик-танловини ўтказиш тўғрисидаги фармойиши қабул қилинди

РЕСПУБЛИКАМИЗДА амалга оширилаётган ислоҳотлар кўлами кун сайин кенгайиб боряпти. Жойларда замонавий биноларни барпо этиш, миллий анъаналарни ривожлантириш, қурилиш кўламини кенгайтириш, муҳандислик коммуникацияларини ривожлантириш, айниқса, қишлоқларда ислоҳотларни чуқурлаштириш, мактаблар, болалар боғчалари, хиёбонлар, маданий-маиший объектлар қурилишини кенгайтиришга эътиборнинг ортиб бораётганлигини алоҳида таъкидлаш керак.

Шу нуқтаи назардан Тошкент вилояти ҳокимининг юқоридаги фармойиши катта аҳамиятга эга.

Бу кўрик-танловни ўтказишдан асосий мақсад энг яхши архитектура асарлари, шаҳар, туман марказлари, қўрғон ва қишлоқларни ўзига хос кўринишини яратиш, транспорт шох кўчалари ва йўлкаларни ободонлаштириш, йўл бўйидаги объектларни, муҳандислик коммуникациялари ва кичик корхоналарни ривожлантириш, шунингдек архитектура ва шаҳарсозлик соҳасида меҳнат қилаётган моҳир ва ўзига хос истеъдодга эга бўлган мутахассисларни аниқлаш, уларни рағбатлантириш, бу борада жойларда эришилган ютуқларни кенг тарғиб этиш ва оммалаштиришдан иборатдир.

Имкониятдан фойдаланиб, кўрик-танловни ўтказиш тўғрисидаги низомда ўз ифодасини топган асосий шартлар ва йўл-йўриқлар тўғрисида муштарийларга, қурувчиларга, ижодкорларга ахборот бериб ўтмоқчимиз.

Бу кўрик-танловда энг яхши қурилишлар ва лойиҳалар, истиқболли ижтимоий ва иқтисодий аҳамиятга молик таклифлар билан бир қаторда ўзига хос архитектура ва шаҳарсозлик изланишлари, муҳандислик инфраструктураси, атроф муҳит муҳофазасини ҳисобга олиш, миллий ижодкорлик анъаналарининг уйғунлашуви асосий мезон ҳисобланади.

Ушбу кўрикка туман маркази ва қишлоқларни комплекс зарур муҳандислик коммуникациялари билан ривожлантириш, шаҳар мавзелари, шаҳарчалар, жамоат марказларининг архитектура ансамбллари, уй-жой ва ишлаб чиқариш объектлари (кичик корхоналар, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишловчи корхоналар, маданий маиший бинолар ва ҳоказо), муҳандислик коммуникацияларининг бўғинлари газ, сув қувурларини тортиш, электр узатиш линиялари, иссиқлик трассалари, канализация, тозалаш иншоотлари, сув таъминлаш шахобчалари, (газ тақсимлаш пунктлари ва бошқалар), транспорт шоххўчалари ва йўл бўйида қурилаётган ёки лойиҳалаштирилган объектлар ва иншоотлар ҳам тақдим этилиши мумкин.

Кўрик-танловнинг 12 кишилик ҳайъати танловга тавсия этилган ишларни баҳолашнинг қуйидаги тизимини тасдиқлади:

1. «Гузар» жамоа биноси комплекси (дўкон, чойхона, маиший хизмат объектлари, бекатлар билан бирга). — 50 балл.
2. Махсус лойиҳа асосида қурилган дўкон — 10 балл.
3. Хизмат кўрсатиш объектларига эга бўлган бекат (дўкон, қаҳвахона, дорихона, сартарошхона ва бошқа бинолар билан бирга) — 30 балл.
4. Барча қулайликларга эга бўлган ва тўла ободонлаштирилган 100 квадрат метр ҳажмда шохкўча қуриш — 20 балл.
5. 100 квадрат метрлик махсус йўлка ўтказиш — 10 балл.
6. Майдонларни тўла ободонлаштириш (кўкаламзорлаштириш, сув ўтказиш, ёритиш ва бошқалар) — 50 балл.
7. Комплекс қурилган шаҳар мавзелари — 100 балл.
8. Комплекс қурилган қишлоқ тумани маркази — 200 балл.
9. Муҳандислик коммуникация трассалари; бир километр сув ва газ қувурларини ётқизиш, канализация ўтказиш (ҳар бири алоҳида) — 100 балл.

Кўрик-танловда муаллифлар ҳам ўз лойиҳалари, қурилишлари билан иштирок этишлари мумкин. Бунинг учун улар ўз ижодлари тўлиқ намоён этилган чизмаларни тақдим этишлари керак. Бу чизмаларда тавсия этилаётган иш ўзининг тўлиқ аксини топиши шарт.

Қурилиши тугалланган объектлар бўлса уларни тўрт нусхада 18х24 ҳажмдаги фотосурати тақдим этилади.

Танловга тақдим этилган ҳар бир иш архитектура, муҳандислик ечимига асосланган асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлар ва бошқа зарур тафсилотномаларга, объект қуриб битказилган бўлса, қурилишда иштирок этган барча қатнашчиларнинг таркиби ва улар қўшган ҳисса аниқ кўрсатилган баёнга эга бўлиши зарур.

Кўрик-танловга тавсия этилаётган материаллар вилоят ҳайъати раиси томонидан тасдиқланган ҳолда 1996 йилнинг 31 декабригача қабул қилинади. Кўрик-танловга 1997 йилнинг биринчи ўн кунлигида якун чиқарилади.

Вилоят ҳокимининг фармойишига мувофиқ энг яхши лойиҳалар, қурилишлар ва муаллифларни рағбатлантириш учун 500 минг сўм миқдорида маблағ ажратилди.

Хусусан, **ТУМАНЛАР ВА ШАҲАРЛАР** учун қуйидаги мукофотлар белгиланди:

— биринчи ўрин учун 150 минг сўм миқдорида пул мукофоти ва биринчи даражали диплом;

— иккинчи ўрин учун 100 минг сўм пул мукофоти ва иккинчи даражали диплом;

— учинчи ўрин учун 80 минг сўм пул мукофоти ва учинчи даражали диплом.

Бундан ташқари, **20 минг сўм миқдорида** иккита рағбатлантирувчи мукофот ҳам белгиланди.

Шаҳарча, қўрғон, ва қишлоқлар бўйича кўрик-танлов ғолибларига қуйидаги мукофотлар ажратилади:

биринчи мукофот — 50 минг сўм;
иккинчи мукофот — 25 минг сўм;
учинчи мукофот — 15 минг сўм

Танловда ғолиб чиққан юксак маҳоратли **архитекторлар, муҳандислар, қурувчилар, усталар, механизаторлар, муаллифлар** ва бошқа касб эгалари учун қуйидаги мукофотлар белгиланди;

— биринчи ўрин учун 25 минг сўм пул мукофоти;

— иккинчи ўрин учун 15 минг сўм пул мукофоти;

— учинчи ўрин учун 10 минг сўм пул мукофоти

Шунингдек ҳар бири **5 минг сўм миқдоридаги 2 та рағбатлантирувчи мукофот** ҳам таъсис этилди. Бу турда ғолиб чиққанларга Ўзбекистон архитекторлар уюшмасининг Фахрий ёрлиқлари ҳам топширилади.

Ушбу кўрик-танловнинг бориши ва якуни вилоят газеталарида, радио ва телевидениеда кенг ёритиб борилади. Кўрик-танлов мукофотига сазовор бўлган ишлар «Ўзбекистон архитектураси ва қурилиш» журналида эълон қилинади.

Ўйлаймизки, бу кўрик-танлов шаҳар ва туман ҳокимликлари, архитекторлар, муҳандислар ва мутахассисларни, ижодкорларни бефарқ қолдирмайди. Энг муҳими бу танлов орқали амалга оширилган кенг кўламдаги қурилишлар ва ободончилик ишлари шаҳар ва қишлоқларимизни янада гўзал бўлишига хизмат қилади.

Ушбу танловни ўтказиш билан боғлиқ масалалар хусусида саволлар бўлса, шаҳар, туман ҳокимликларига ва **Тошкент вилояти ҳокимлигининг архитектура ва Шаҳарсозлик бош бошқармасига мурожаат этишингиз мумкин. Унинг манзили Тошкент — 47. Хоразм кўчаси, 51 уй. Телефон: 36-77-82, 36-78-04.**

Пискент туманидаги Ислиддин Ҳайдаров номли жамоа хўжалигида техника воситалари кўкламги экиш мавсумига шай қилиб қўйилмоқда. Суратларда: 1. (юқорида) звено бошлиғи Ваҳоб Ҳасанбоев ва механизатор Ғайрат Эсиркепов чопиқ тракторини таъмирламоқдалар. 2. Туман агрохизмат уюшмаси раҳбари Рўзиқул Умаров (чапдан ўнгга) хўжалик бош муҳандиси Абдуваҳоб Мофиқов ва звено бошлиғи Тоир Ҳамроев таъмирланган тракторларни кўздан кечирмоқдалар.

Даврон АҲМАД олган суратлар.

ДАСТУРХОНДА ЁЗ НЕЪМАТЛАРИ

Ташқарида қиш. Дов-дарахтлар ҳам фаслга мос либосда. Иссиқхонада эса... Бободеҳқонлар бир қулоқ ва икки қулоқ кўчатлар ерга қадалган кундан бошлаб туну-кун унинг атрофида парвона бўладилар.

Тошкент туманидаги Муҳаммаджон Фозилов номли жамоа хўжалиги иссиқхоналарида айни пишиқчилик мавсуми бошланди. Миришкорлар ғайрати билан етиштирилган помидор ҳосили теримига киришилди. Дастлабки олти тонна помидор эл-юрт дастурхонига етказиб берилди.

Ҳикматилла МАҲКАМОВ.

Раҳбар сўз сўрайди

ЭНДИ ҲАММА ИМКОНИЯТЛАР БОР

ЯҚИНДА бўлиб ўтган республика Вазирлар Маҳкамасининг йиғилишида мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг пахта ва ғалла етиштириш билан боғлиқ долзарб масалаларга доир нутқини деҳқонларимиз ғоят зўр қизиқиш билан ўқидилар. Айниқса, давлат буюртмаси ғалланинг 50 фоиз, пахтанинг эса 60 фоиз миқдорида белгиланиб, қолган ҳосилнинг хўжаликлар тасарруфига ҳавола қилиниши давлат буюртмаси бўйича ғалланинг харид нархи дунё бозоридаги ўртача нархнинг 60-65 фоизи, пахта бўйича эса 70-75 фоизи миқдорида белгиланиб, Вазирлар Маҳкамасининг махсус қарорлари билан кафолатланганлиги ҳаммамизни хурсанд қилди.

Очиғини айтганда, амалга оширилаётган ушбу тадбирлар хўжаликларда ғалла ва пахта етиштиришни изчил кўпайтириб бориш ва ҳосилдорликни оширишда катта имкониятлар яратади.

Жамоамиз асосан пахтачилик билан шуғулланади. Аммо ўтган йилдан бошлаб ғаллачилик ҳам энг муҳим соҳалардан бирига айланди. Бурноғи йили жами 764 гектар майдонга, шу жумладан, 350 гектардаги ғўза қатор ораларига буғдой сочгандик. Экиннинг озуқа ва сувидан вақтида хабар олиб турилгани сабабли ҳар гектар ердан 31 центнердан, жами 2363 тонна дон ўриб-янчиб олдик.

Ғалла — ризқ-рўзимиз

Шахсий манфаатдорликнинг устунлиги ғаллачиликда ҳам ўзининг ижобий натижаларини берди. Оилавий пудрат усулида ишлаётган бригадаларнинг аъзолари ҳосилдорликда энг юқори кўрсаткичларга эришдилар. Жумладан, Мурод Тўйчиев 18 гектарнинг ҳар гектаридан 47 центнердан, Қаҳҳор Ражабов 30 гектарнинг ҳар гектаридан 42 центнердан, Мурод Тўйчиев 18 гектар майдонда гектар бошидан 47 центнердан, Нурилла Умаров эса 47 центнердан хирмон кўтардилар. Мўл-кўл ҳосил етиштириб, бошқаларга ўрнак бўлган бундай тадбиркор деҳқонлар хўжалигимизда кўп. Улар ҳозир қилган ҳалол меҳнатлари натижаларини кўрмоқдалар.

Булардан ташқари, ғалла етиштирган бригада ва пудратчи деҳқонлар ер майдонларини бўш қолдирмай иккиламчи экин экиб, ундан ҳам баракали ҳосил кўтардилар. Ғалладан бўшаган ерларга экилган пахтадан, гарчи кечкироқ бўлса ҳам, режани қоплайдиган даражада ҳосил етиштирилди ва йиғиб-териб олиниб, давлатга топширилди. Бу ҳам деҳқонларнинг ҳалол меҳнатларига яраша мўмайгина қўшимча даромад берди.

Ишнинг бундай усулда ташкил этилгани ўз самарасини кўрсатди, албатта. Ўтган йилнинг кузида бошқа бригада ва оилавий пудратчилар ҳам «еримизнинг бир қисмига дон экамиз, биз ҳам буғдойлик бўлиб қоламиз» деб туриб олдилар. Хўжалик бошқаруви уларнинг бу истагини инобатга олиб, ғалла майдонларини кенгайтиришга қарор қилди. Жами 980 гектар майдонга, шу жумладан, 504 гектар ердаги ғўза қатор ораларига уруғ сочилди. Бу аввалги йилдагига қараганда деярли 220 гектар кўпдир. Ҳар гектар ердан камида 35 центнердан ҳосил етиштиришни мўлжаллаб турибмиз. Энг муҳими майдонларнинг тўлиқ бўлишига, ҳамма жойда уруғнинг тўла ундириб олинишига эришдик. Мутахассислардан ташкил топган комиссия экилган майдонларни кўриб, текшириб қабул қилиб олди. Кузда мирикториб суғорилгани ва озиқлантирилгани сабабли майсалар иссиқ кунларда яхши униб-ўсди. Ҳозир ҳар бир бригада қўриқлаш гуруҳларини тузган. Улар экиннинг пайҳон қилинишига қарши қаттиқ кураш олиб бормоқдалар. Бу ишда туман ички ишлар бўлими нозирлари ҳам бизга яқиндан ёрдам кўрсатмоқдалар.

Қиш — бекорчилик эмас. Устахоналарда иш қизғин боряпти. Ўрим-йиғим техникаси, комбайнлар сифатли қилиб таъмирланмоқда.

Республика Вазирлар Маҳкамасининг «1996 йилда бошоқли экинлар дони етиштириш ва харид қилиш ҳажмлари тўғрисида»ги қарорида «Ўздонмаҳсулот» давлат корпорацияси дон харид қилиш юзасидан хўжаликлар билан шартномалар тузилишини таъминлашлари ҳамда хўжаликларга харид нархларининг камида 40 фоиз миқдорида аванс-бўнак тўлашлари лозимлиги алоҳида таъкидланди. Биз масаланинг ана шу тарзда қўйилганлигидан беҳад миннатдормиз. Негаки, ҳосил пишиб, ўриб-йиғиб, саранжомланиб, давлатга топширилгунига қадар хўжаликларнинг сарф-харажатлари кўп бўлади. «Ғаллабанк» харид қилинадиган дон учун бўнак берадиган бўлгач, унга техника, эҳтиёт қисмлар, ёнилғи, минерал ўғитлар сотиб олишимиз, кам-кўстимизга ишлатишимиз, деҳқонларга вақтида маошлар беришимиз таъминланади.

Булардан ташқари ўзаро тузиладиган шартномалар, олдиндан бўнаклар олиш деҳқонга ҳам, шу билан бирга банкларга ҳам катта манфаат келтиради. Энг муҳими деҳқон рўзғоридан тинчиб, ўзининг бутун куч-имкониятларини даласида ҳалол меҳнат қилишга қаратади.

Ҳа, Республика Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ғаллачилик, пахтачилик, умуман, қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш йўлида муҳим омил бўлади, кундан кунга ҳал этилишини кутаётган муаммоларни муваффақиятли ечишга имкон беради.

Мўминжон СУЛТОНҚУЛОВ,
Бекобод туманидаги «Далварзин» жамоа хўжалиги бошқарувининг раиси.

Ислоҳот қирралари

КАТТА КОРХОНАНИНГ КИЧИК ФЕРМАСИ

Ангрен шаҳридаги «Ангрентехтранс» корхонаси юзга яқин тепловоз, анчагина дизеллар, автомашиналар ва бошқа транспорт воситаларига эга. Ёнилғи танқис бўлган ҳозирги кунда бу соҳани бошқаришнинг ўзи бўлмайди. Чунки ҳудудда қазиб олинаётган барча кўмирлар ва бошқа қазилма бойликлар ана шу «Ангрентехтранс» корхонасининг транспортлари билан манзилларга элтилади. Корхонада эса икки мингдан кўпроқ ишчи ва техник ходимлар, машинист ва муҳандислар меҳнат қилишади.

— Республика Президенти ўзларининг жуда кўп нутқларида ҳар бир корхона ўз ишчиларини ижтимоий ҳимоя қилиш билан мунтазам шуғулланиши зарур эканлиги тўғрисида кўп таъкидладилар, — дейди корхона раҳбари Одилжон Файзуллаев. — Шунга кўра биз илгари ишлаб чиқаришдан келаётган соф даромад ҳисобидан ишчиларнинг ойлик маошларига маълум фоизлар қўшиб берардик. Лекин ҳозирги шароитда ўрта ҳисобда ойига икки-икки ярим минг сўмдан маош оладиган оддий ишчиларимиз ҳам анча қийналиб қоляпти. Шу сабабли биз корхона қошида кичик ферма очишга қарор қилдик. Ҳозир ана шу ферма бироз бўлса ҳам жамоамиз кунига яраб турибди.

Корхона маъмурий идорасининг ёнида жойлашган усти полиэтилен пленкалари билан ёпилиб, қор-ёмғирдан муҳофаза қилинган, йигирма беш танобдан кўпроқ келадиган иссиқхона худди баҳор кунларидай. Лимон, апельсин ғарқ пишиб ётибди, уларнинг остида кашнич, райҳон, жамбул, кўк пиёз, редиска, турп ва бошқа резаворлар ўсяпти. Бу ерда меҳнат қиладиган ишчилар ҳар доим мўътадил ҳавони сақлаш билан бирга экинлар парваришига ҳам алоҳида эътибор берадилар. Маълум бўлишича ҳар ойда ишчиларга текинга апельсин ва лимонлар билан бирга кўк резаворлар ҳам берилар экан.

Фақат бугина эмас, корхона маъмурияти ишчиларини ижтимоий ҳимоя қилиш мақсадида ҳар йили қиш мавсумида уларга икки тоннадан бепул кўмир ҳам улашади. Дам олиш уйлари ва санаторийларга йўлланмалар ҳам ажратилади.

— Мевалар, резаворлар, турли кўкларни ишчиларга бериш — бу ҳали хамир учидан патир, — дейди Одил Файзуллаев. — Эски Серго қишлоғида яхшигина фермамиз бор. У ерда гўшт ва сут ишлаб чиқарилади. Бу ҳам ишчиларимизнинг кори-ҳолига баҳоли қудрат яраб турибди.

У бизни Оҳангарон туманидаги Эски Серго қишлоғига Собир Раҳимов номли ҳиссадорлик жамиятига олиб борди. Илгари бу ерда Ангрен шаҳрида жойлашган қандайдир ташкилотнинг миллион-миллион сўм сарфлаб қурилган чўчқахонаси бўларди. Кейинчалик бу ферма ёпиб қўйилган эди. Сўнг қаровсиз қолган ферма биносини Ангрен умумий овқатланиш бошқармаси сотиб олди. Лекин улар ҳам бу ерда ҳеч нарса қила олмадилар. Одил Файзуллаев бошлиқ корхона атрофи ўралган ўндан ортиқ каттакичик бинолари бўлган бу фермани сотиб олди. Бинолар таъмирланди, саҳналарга 140 машинадан кўпроқ тупроқ тўшалди. Чорвачиликдан хабардор одам ҳам шу қишлоқнинг ўзидан чиқди. У зоотехник бўлиб ишлаган Эсонбой Абдуллаев эди. Эсонбой бу ерда Ангрендаги йирик корхонанинг кичик фермасини ташкил этишга бош-қош бўлди. Корхона бўлинмас фонддан маблағ ажратди. Эсонбой Абдуллаев ва ферманинг ишчилари — Икром Шодиев, Улуғбек Яхёев, Ислом Шукуров ва бошқалар қишлоқма-қишлоқ юриб, қўй-эчки, сигир-бузоқ, от-уловлар сотиб олдилар.

Қисқа вақт ичида 300 бошдан кўпроқ қўй-эчкилар, юзга яқин қорамоллар молхоналарга боғланди. Аммо шунча молни тўйдириш учун анчагина ем-хашак керак бўлди. Ўтган йили ёзда ферма ишчилари Ангрендаги ёпиқ шахталар устида — ўн гектардан кўпроқ майдонга ғалла экиб, қирқ центнердан хирмон кўтардилар. Дон ҳам, сомон ҳам нес-нобуд қилинмай фермага ташиб олинди. Бундан ташқари, Бекобод туманидаги жамоа хўжаликлари билан шартнома тузиб, пичан ҳам олиб келишди, бошқа хўжаликлардан омухта ем сотиб олишди. Шундай қилиб, катта корхонанинг кичик фермасида ҳам чорва учун етарли миқдорда озуқа базаси вужудга келди.

— Ҳозир фермада ўн етти нафар ишчи меҳнат қилади, — дейди ферма мудири Эсонбой Абдуллаев. — Ўтган йилнинг ўзида корхона ишчилари учун 17 тоннадан кўпроқ гўшт икки тонна атрофида сут етиштириб берди. Бу ҳали бошланиши. 1996 йилда гўшт етиштириш бир неча баробар кўпаяди.

Ҳа, фермада қилинаётган ишлар кўп. Бултур гўшт учун сўйилган буқалар ўрни ҳар бири 150-170 килограммдан тош босадиган таначалар билан тўлдирилди. Улар кучайтирилган озуқа рациони асосида парвариш қилинмоқда. Молларнинг бир кунлик семириши 500-560 граммни ташкил этаётир.

Ферма ичидаги бўш майдонлар ҳам беда ва маккажўхори, ширали озуқалар экиш учун тайёрлаб қўйилган. Ферма атрофига ток, терак, олма ва нашватилар экилди. Бу ерда меҳнат қилаётган кишиларнинг иш ҳақлари корхонадаги ишчилар олаётган ҳаққа тенгдир. Ферманинг пастки томонида эса паррандачиликка мослаштирилган бино тезкорлик билан таъмирланмоқда. Яқин кунларда бу ерга 200 бош курка, 300 бошдан кўпроқ наслдор товуқлар келтирилади. Парранда фермасидан қуйироқдаги ҳавзада эса балиқ асраляпти.

— Ҳозирча балиқларимиз оз. Аммо эрта-индин Янгийўл ва Чиноз туманларидаги балиқчилик хўжаликларидан чавоқлар ва балиқ уруғлари келтирилади, — дейди Эсонбой Абдуллаев. — Кечи билан шу йилдан бошлаб корхона ишчиларини балиқ ва парҳез гўшти билан ҳам таъминлашга киришамиз.

— Бозор шароитларида ишчи ва хизматчиларни ижтимоий ҳимоя қилиш, айниқса муҳимдир, — дейди «Ангрентехтранс» корхонаси раҳбари Одилжон Файзуллаев. — Рўзғоридан кўнгли тўқ бўлган транспортчиларимиз бутун куч ва имкониятларини топширилган ишни муваффақиятли бажаришга қаратмоқдалар. Ана шу сабабли ҳам корхонамиз белгиланган режаларни ҳамиша ортиғи билан бажариб келмоқда.

Мўмин ҚАЮМ.

ОЛАМ ҲАФТА ИЧИДА

РОССИЯ-ОВРУПО КЕНГАШИНИНГ АЪЗОСИ

Сўнгги пайтларда Овруподаги энг муҳим воқеалардан бири — Оврупо Кенгаши Парламент ассамблеясининг бу ташкилотга Россияни қабул қилиши бўлди. Россиянинг Оврупо кенгашига аъзо қилиниши ислоҳотлар йўлидан бораётган Россияни халқаро ҳамжамият қўллаб-қувватлаётганлиги билан бирга Оврупо муаммоларини ҳал этишда бу мамлакатнинг роли эътироф этилганлигини кўрсатди.

Тўғри, Россия раҳбарияти юритаётган сиёсатга қўшилмаётганлар ҳам кўп эди. Ана шу кучлар бу мамлакатни Оврупо Кенгашига аъзо бўлишини пайсалга солиб келаётган эдилар. Ҳозир ҳам Россияда инсон ҳуқуқлари қўпол равишда бузилмоқда. Чеченистонда бегуноҳлар қони тўкилмоқда, мамлакатнинг суд ишларидаги тартиб талабга жавоб бермайди, умуман Россия ҳуқуқий давлат эмас, дегувчилар ҳам топилади. Шу сабабли Парламент ассамблеясида бўлган овоз беришда 35 нафар вакиллар қарши чиқиб, 15 нафар вакиллар бетараф қолди. Аммо ғарбнинг етакчи мамлакатларидан келган сиёсатдонларнинг қатъий сўзи ўз натижасини берди ва Россия кўпчилик овоз билан (164) Оврупо кенгашига сайланди. Барибир ҳуқуқни ҳимоя қилувчи ташкилотлар овоз беришнинг ижобий натижаларини кескин танқид қилиб чиқдилар.

Россиянинг Оврупо томонидан тан олиниши бу мамлакат раҳбарлигини маънавий жиҳатдан қониқтирибгина қолмай, четдан жуда катта моддий ёрдам кўрсатилишига ҳам умидвор қилди. Ўрни келганда, айтиб ўтиш керакки, Халқаро Валюта Фондининг Россияга 9 миллиард доллар ҳажмда маблағ ажратиши аниқ бўлиб қолди. Айни пайтда Оврупо билан янги тартибда савдо-сотиқни йўлга қўйиш имкони очилмоқда. Россияликларнинг Оврупо мамлакатларига борди-келдилари бирмунча осонлашмоқда.

Албатта, Россиянинг Оврупо Кенгашига қабул қилиниши мамлакат зиммасига юксак масъулиятлар ҳам юкламоқда. Жумладан, Оврупо Кенгашининг ҳамма аъзолари қатори Россия инсон ҳуқуқлари бўйича қитъада амал қилувчи конвенцияни ва унга тегишли ҳужжатларни тез орада имзолаши лозим. Бу деган сўз энг олий жазо — ўлим жазоси Россияда бекор қилинади, демакдир. Айни пайтда ҳибсхона ва қамоқ жойларидаги шароитни бирмунча юмшатиш лозим бўлади. Оғир жиноятлар содир этиш кун сайин авж олаётган Россияда бундай тартибга амал қилиш осон бўлмайди, шу сабабли масаланинг бу жиҳати билан келиша олмаётган кучлар ҳам анчагинадир.

Қандай бўлганда ҳам Россиянинг Оврупо Кенгашига қабул қилинишидек тарихий воқеа июнь ойида ўтказилажак Президент сайловлари олдидан Борис Ельциннинг обрўси кўтарилишига туртки бўлди.

Соат МУСАЕВ.

ҚИСҚА САТРЛАРДА

САРАЕВО

Босния мусулмон ва хорватлар федерацияси парламенти (Скупшина) Ҳасан Муратович раҳбарлигидаги мамлакат вазирлар маҳкамаси аъзоларини сайлади.

Янги сайланган олтита вазирдан учтаси боснияллик мусулмон, иккитаси хорват ва биттаси серб миллатига мансубдир.

ДАККА

Бангладеш хавфсизлик кучлари мамлакатдаги чет эл ваколатхоналари ва уларнинг ходимлари уйини ҳимоя қилишни кучайтирди. Кейинги пайтларда мамлакатда кучайиб кетган тартибсизликлар вақтида жиноятчиларнинг Англия элчихонасига ҳужум қилгани сабабли ҳукумат ана шундай эҳтиёт чораларини кўришга мажбур бўлди.

ДЕҲЛИ

Ҳиндистоннинг Орисса штатида рўй берган автомобиль ҳалокатлари оқибатида 12 киши ҳалок бўлди, 15 нафари эса оғир жароҳатланди.

Маҳаллий полиция маҳкамасининг хабарига кўра, юк автомашинаси штатдаги кўмир конларидан бирининг ишчиларини олиб кетаётганда ағдарилиб кетиши натижасида мазкур фожиа рўй берган.

МАНИЛА

Филиппинда тарқалган вабо эпидемияси оқибатида 35 нафар бола ҳаётдан бевақт кўз юмди.

Мамлакат соғлиқни сақлаш вазирлиги маълумотига кўра, касаллик ифлос ичимлик суви орқали тарқалган. Айни вақтда эпидемия марказида малакали мутахассислар гуруҳи ва қутқарув бригадаси ишламоқда.

ҚОБУЛ

БМТ Бош котиби шахсий вакили Маҳмуд Мистирий Афғонистон ҳукумат қўшинлари қўмондони Аҳмадшоҳ Масъул билан мамлакатда урушни тўхтатиш борасида музокаралар олиб бориш учун бу ерга келди. «Мамлакатда уруш тўхтатилиб, томонлар сиёсий мулоқот йўлига ўтмас экан, хунрезлик ҳеч қачон барҳам топмайди», деди Маҳмуд Мистирий.

Маълумки, Маҳмуд Мистирий бир ой муқаддам Афғонистондаги урушаётган томонларни тинч музокаралар олиб боришга даъват қилиш учун Қобулга келган эди. Лекин толиблар бу таклифни қатъиян рад этди.

Бугунги кунда барчани ташвишлантираётган нарса шундаки, Қобул шаҳри бутунлай қамалда турибди. «Толибон» ислом ҳаракати қуролли бўлинмалари шаҳарга олиб борадиган автомобиль йўлларини тўсиб қўйгани халқаро ҳамжамият Қобулга жўнатаётган инсонпарварлик ёрдамларининг шаҳарга етиб келишига ҳалал бермоқда. Натижада Қобулда одамлар очликдан нобуд бўлаётир.

Халқаро Қизил Хоч жамияти Афғонистон пойтахтига инсонпарварлик ёрдамини самолётлар воситасида етказишга қарор қилди.

(ЎзА).

ХАБАРЛАР ОҚИМИ

ДЕПУТАТЛАР ҚАМОҚҚА ОЛИНДИ

Корея Республикаси миллий мажлисининг уч нафар депутати қамоққа олинди. Улар 1980 йил Кваннжу шаҳридаги тинч намойишни бостиришда иштирок этганликда айбланмоқда. Ўшанда полициячилар шаҳар кўчаларига демократик талаблар билан чиққан намойишчиларни қатағон қилган эди. Расмий маълумотларга кўра, ушбу тўқнашувда қурбонлар сони 200 нафардан кўпроқ бўлган. Бироқ, шаҳар аҳолиси аслида 3 мингга яқин киши ҳалок бўлганини таъкидлашмоқда.

МУЗОКАРАЛАР ДАВОМ ЭТТИРИЛМОҚДА

Тожикистон ҳукумати вакиллари мамлакат мудофаа вазирлигининг Қўрғонтепа шаҳрида жойлашган 1-бригада раҳбарлари билан музокараларни ҳамон давом эттирмоқда. Маълумки, 27 январь куни ушбу бригада исён кўтарган ва Қўрғонтепа шаҳрини эгаллаб олган эди. 1 февраль куни Президент И. Раҳмонов топшириғига биноан парламент раисининг биринчи ўринбосари Абдумажид Дўстиев исёнчилар билан учрашди. А. Дўстиев уларнинг талабини Президентга етказишга ваъда берди.

Исёнчилар ҳукумат ва маҳаллий ҳокимиятнинг истеъфога чиқишини талаб қилмоқда. Улар ўз талаблари бажарилгандан кейин ҳарбий қисмнинг доимий қароргоҳига қайтишини айтган.

Ҳозир Қўрғонтепада бир қадар осойишталик сақланмоқда.

ЭНГ ТЎҒРИ ЙЎЛ — СИЁСИЙ МУЛОҚОТДИР

Шри Ланканинг Коломбо шаҳрида икки марта кучли бомба портлаши натижасида ўн нафарга яқин киши ҳалок бўлди. Ҳукумат ҳуқуқ-тартибот органлари вакилларининг таъкидлашича, портлаш «Таъмил илама» — «Озодлик йўлбарслари» қуролли ташкилоти жангарилари томонидан содир этилган.

Шри Ланка Президенти ушбу воқеани шарҳлаб, мамлакатда ҳукм сураётган сиёсий тангликдан чиқишнинг энг тўғри йўли ҳали ҳам сиёсий музокаралардадир, деди.

ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИ ИСТЕЪМОЛЧИЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистонда амал қилаётган қонун асосида (Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1995 йил 12 майдаги «Халқ хўжалигида ҳисоб-китобларнинг ўз вақтида ўтказилиши учун корхона ва ташкилотлар раҳбарлари масъулиятини ошириш тадбирлари тўғрисида»ги Фармони) абонентларга электр ҳақини олдиндан тўлаши зарурлигини

ЭСЛАТАМИЗ.

Электр ҳақининг ўз вақтида тўланмаслиги ёки счётлар тўлиқ тўланмаганлиги оқибатида қарзлар йиғилиб қолиши абонентнинг электр таъминотини тўхтатиб қўйишга ва қарзларни қонун йўли билан ундириб олишга тўғри келади.

ҲУРМАТЛИ ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИ ИСТЕЪМОЛЧИЛАРИ!

Сиздан электр ҳақини ўз вақтида олдиндан тўлаб қўйишингизни СЎРАЙМИЗ.

Ўртача ойлик сарф ҳисобидан бир йилга, ярим йилга олдиндан ҳақ тўлаб қўйиш мумкин. Йил охирида электр счётчик кўрсаткичи бўйича узил-кесил ҳисоб-китоб қилинади.

ОЛДИНДАН ҲАҚ ТЎЛАШ СИЗНИНГ МАНФААТИНГИЗНИ КЎЗЛАЙДИ.

Бу Сизнинг вақтингизни тежаш билан бирга электр таъминоти узлуксизлигини таъминлайди.

«Ўзэнергоназорат».

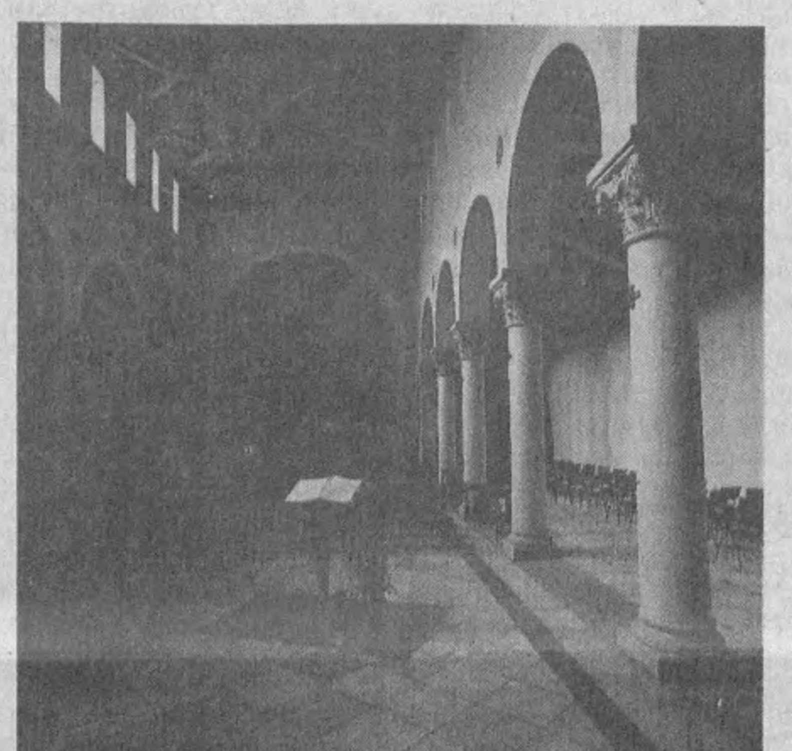

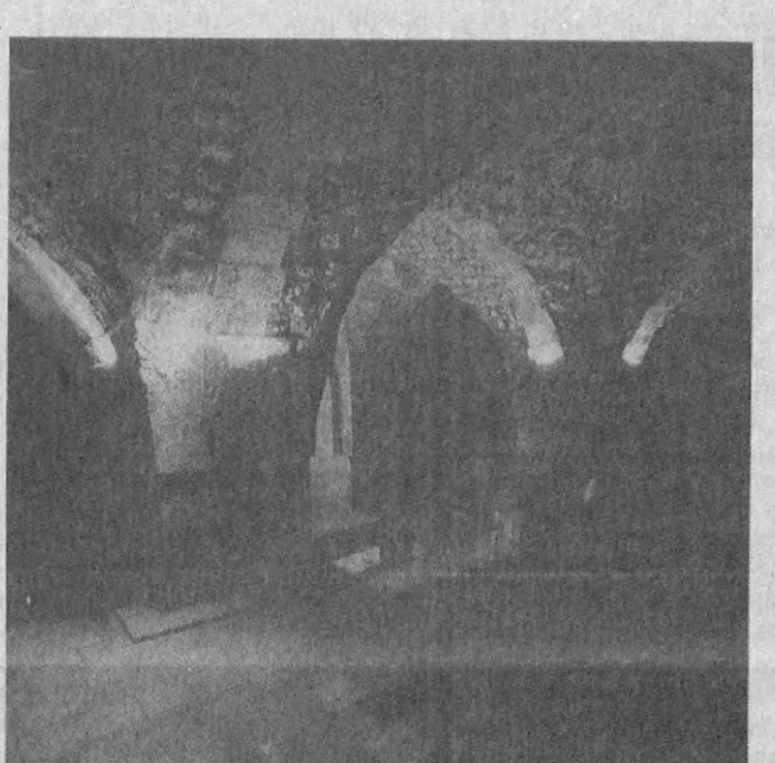

Абу Гош — Қуддус шаҳри яқинидаги хушманзара араблар қишлоғидир. Бу ерда ҳар йили икки марта — баҳор ва кузда диний мусиқа ва қўшиқлар фестивали ташкил қилинади. Уч-тўрт кун давом этадиган бу байрам концертлари очиқ жойда ҳам, биби Марям бутхонасида ҳам (чапда), шунингдек бутхонанинг кичик ибодатхонасида ҳам (ўнгда) бўлиб ўтади.

«ЎЗЭНЕРГОНАЗОРАТ» ЭСЛАТАДИ!

ҲАР ОЙНИНГ 10 САНАСИГАЧА

Сиз ўзингиз фойдаланган электр энергияси учун ҳақ тўлашингиз шарт

ДИҚҚАТ!

Агар сиз ҳисоб-китобнинг олдиндан пул ўтказиш усулини қўлласангиз ортиқча ташвишдан қутуласиз, вақтингизни беҳуда сарф этмайсиз!

Олдиндан ҳақ тўлашда маълум бир вақт учун ўртача нарх белгиланади ва шу асосда пул ўтказилади. Умумий ҳисоб-китоб йил охирида счётчикдаги рақамлар орқали амалга оширилади.

Яна бир карра эслатамиз: олдиндан ҳақ тўлаш — электр энергиясидан узлуксиз фойдаланиш демакдир.

«Ўзэнергоназорат».

Миробод туманидаги «Радиф» фирмаси **ТУГАТИЛАДИ**
Даъволар бир ой давомида қабул қилинади.

Миробод туманидаги «Шарм ХР» фирмаси **ТУГАТИЛАДИ**
Даъволар бир ой давомида қабул қилинади.

Ташкилот
пул ўтказиш йўли билан ГАЗ-31029 машиналарини сотади.
Телефонлар: 33-99-15, 36-53-54.

ҲАФТАЛИК TV TV TV КЎРСАТУВЛАР

ДУШАНБА, 5

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 7.30 «Ҳафтанома». 8.00 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 Муборак Рамазон туҳфаси: «Муҳаммадун Расуллуллоҳ». 2-фасл. 16-қисм. 9.15 «Италия таассуротлари». 2-кўрсатув. 9.40 «Али — кичкина». Андижон вилоят «Лола» қўғирчоқ театрининг спектакли. 10.15 «Ассалом, япон тили!» 10.55 «Умр мазмуни». Шифокор Нормурод Жабушев ҳақида телеочерк. 11.10 «Дарахтлар катта эди». Бадиий фильм. 12.40 — 13.15 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпаниясининг эстрада-симфоник оркестрининг концерти.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар.

Публицистик кўрсатувлар дастури:

18.10 «Мустақиллик одимлари». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.45 Эълонлар. 19.50 Оқшом эртаклари. 20.05 Биржа ва банк хабарлари. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.50 Эълонлар 20.55 «Етти иқлим ҳукмдори». Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига. 21.30 Муборак Рамазон туҳфаси: «Муҳаммадун Расуллуллоҳ». 2-фасл. 17-қисм. 22.10 «Етти иқлим ҳукмдори» туркум кўрсатувининг давоми. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.50 — 00.20 Миразиз Муҳамедов куйлайди.

II

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Мультфейерверк». 18.45 «Палитра». 19.10 ТВ II намойиш этади. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.45 Эълонлар. 19.50 «Мўъжиза» (Дэвид Копперфильд). 20.15 «Мусиқий йўлка». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.50 Эълонлар. 20.55 «Курьер». 21.15 «... яна обҳаво ҳақида». 21.25 ТВ II намойиш этади. 21.40 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар. 22.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 22.50 — 23.50 «Спорт-қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар. 17.55 Эълонлар. 18.00 «Муз узра нақшлар», «Олатов гулдастаси». Телефильмлар.

*

Россия жамоат телевиденеси
18.20 — 21.40

*

Россия давлат телевиденеси
21.40 — 23.20

*

23.20 Эълонлар. 23.25 Янгиликлар. 23.30 — 23.50 «Дунган туйлари». Телефильм.

IV

17.05 «Кўзмунчоқ». Болалар учун кўрсатув. 17.40 «Уста». Г. Брим.

*

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультқарусель». 19.55 Эълонлар. 20.00 «Ҳар соҳдан бир шингил». 20.15 «Туризм-ревю». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Офарин-96». Фестиваль кундалиги. 21.15 «Юлдузлар ёғдуси». 21.45 «Спорт-тайм». 22.15 — 23.20 «Театр саҳналарида».

СЕШАНБА, 6

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 7.30 «Ахборот». 7.50 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 Муборак Рамазон туҳфаси: «Муҳаммадун Расуллуллоҳ». 2-фасл. 17-қисм. 9.10 «Ёшлик» студияси. «Онамнинг ўгитлари». 9.40 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Академик Пугаченкова». 10.00 «Кичкинтой»га хат келди.

Ўқув машғулотлари:

10.30 Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. 11.00 Немис тили. 11.30 Ўзбекистон тарихи.

*

12.00 — 14.00 «Бешинчи довон». Видеоканал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Қувноқлар даврасида». 18.35 Футбол шарҳи. 18.55 «Бугунги Европа». Публицистик кўрсатув. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.45 Эълонлар. 19.50 Оқшом эртаклари. 20.05 «Қимматли қоғозлар бозори». «Файз» ҳиссадорлик жамияти иш тажрибасидан. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.50 Эълонлар. 20.55 «Адашлар». Кинокўрсатув. 21.30 Муборак Рамазон туҳфаси: «Муҳаммадун Расуллуллоҳ». 2-фасл. 18-қисм. 22.15 «Мактуб — кўнгил ойнаси». 23.05 «Эстрада тароналари». Бахтиёр Султонов куйлайди. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.50 — 00.25 «Олам ва одам». Маърифий кўрсатув.

II

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Мультфейерверк». 18.25 ТВ II намойиш этади. 18.35 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия). 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.45 Эълонлар. 19.50 «Бизнес- уик». 20.05 «Мусиқий йўлка». 20.15 «АРТ — журнал». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.50 Эълонлар. 20.55 «Видеогид». 21.15 Эълонлар. 21.20 «Кинонигоҳ». 23.00 — 24.00 «Спорт-қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар. 17.55 Эълонлар. 18.00 «Эртак учун раҳмат», «Медео рицарлари». Телефильмлар.

Россия жамоат телевиденеси
7.30 — 9.00

***

18.20 — 21.40

*

Россия давлат телевиденеси
21.40 — 23.20

*

23.20 Эълонлар. 23.25 Янгиликлар. 23.30 — 23.50 «Бу ажиб дунё».

IV

17.05 «Ён қўшним, жон қўшним». 17.45 «Лагич». Телефильм.

*

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультқарусель». 19.55 Эълонлар. 20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 20.50 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари. 21.10 «Офарин-96». Фестиваль кундалиги. 21.25 «Соккер-клуб». Футбол шарҳи. 22.25 Эълонлар. 22.30 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари. 23.20 — 00.10 «Кинематограф».

ЧОРШАНБА, 7

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 7.30 «Ахборот». 7.50 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 Муборак Рамазон туҳфаси: «Муҳаммадун Расуллуллоҳ». 2-фасл. 18-қисм. 9.15 «Адашлар». Кинокўрсатув. 9.50 «Булоқлар кўз очганда». Шовот дон маҳсулотлари комбинатидан репортаж. 10.20 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Нишона».

Ўқув машғулотлари:

10.30 Табиат. 11.00 Алифбо сабоқлари. 11.30 Зоология.

*

12.00 «Куйла, дилкаш дуторим». Мусиқий дастур. 12.30 «Бола бошидан...» Болаларга иқтисодий билим элементларини сингдириш. 13.10 — 15.10 «Ёшлик» видеоканали.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Гулғунчалар». Кичкинтойлар учун концерт. 18.30 Спорт хабарномаси. 18.45 «Ўзингни эр билсанг...» Муаллифлик кўрсатуви. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.45 Эълонлар. 19.50 Оқшом эртаклари. 20.05 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». Театрлар. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.50 Эълонлар. 20.55 «Ҳаёт синовлари». Ҳуқуқий-публицистик кўрсатув. 21.35 Муборак Рамазон туҳфаси: «Муҳаммадун Расуллуллоҳ». 2-фасл. 19-қисм. 22.15 «Зебо». Қизлар тележурнали. 22.55 Мумтоз куйлардан концерт. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.50 — 01.10 Алишер Навоий. «Лайли ва Мажнун». Видеофильм. 1-қисм.

II

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Мультфейерверк». 18.30 ТВ II намойиш этади. 18.40 «Кулгига нима етсин». 19.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.45 Эълонлар. 19.50 «Компьютер — Осиё». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.50 Эълонлар. 20.55 «Ҳайвонот оламининг сирлари». 21.45 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар. 22.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 22.55 — 23.55 «Спорт-қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар. 17.55 Эълонлар. 18.00 «Билдирсой», «Ойдарани тарк этувчилар». Телефильмлар.

Россия жамоат телевиденеси
7.30 — 9.00

***

18.20 — 21.40

*

Россия давлат телевиденеси
21.40 — 23.20

*

23.20 Эълонлар. 23.25 Янгиликлар. 23.30 — 24.00 «Театр учрашувлари». Горький номидаги Фарғона вилоят театри.

IV

17.00 «Соҳибжамол Ойсулув ҳақида ривоят». Бадиий фильм.

*

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультқарусель». 19.55 Эълонлар. 20.00 «Тошкент оқшомида». 21.00 «Офарин-96». Фестиваль кундалиги. 21.15 «Рангинкамон» (тожик тилида). 21.55 Эълонлар. 22.00 «Ўзбекистон: ҳамкорлик йўлидан». 22.40 — 23.20 «Интердиалог».

ПАЙШАНБА, 8

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 7.30 «Ахборот». 7.50 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 Муборак Рамазон туҳфаси: «Муҳаммадун Расуллуллоҳ». 2-фасл. 19-қисм. 9.10 «Зебо». Қизлар тележурнали. 9.50 «Ҳаёт мазмуни». Кинодастур.

Ўқув машғулотлари:

10.30 Давлат ва ҳуқуқ асослари. 11.00 «Сиҳат-саломатлик» почтасидан. 11.30 Умумий биология.

*

12.00 Алишер Навоий. «Лайли ва Мажнун». Видеофильм. 1-қисм. 13.20 — 15.20 «Маърифат» видеоканали.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Тилга эътибор...». 18.45 «Пул қадри». Телеклуб. 19.05 «Олимп сари». Спорт кўрсатуви. 19.25 Эълонлар. 19.30 Ахборот» (рус тилида). 19.45 Эълонлар. 19.50 Оқшом эртаклари. 20.05 «Юзма-юз». «Банк ахбороти» ва «Банковские ведомости» газетасининг бош муҳаррири Равшан Охунов билан мулоқот. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.50 Эълонлар. 20.55 «Шаҳар бедарвоза эмас...» Публицистик кўрсатув. 21.35 Муборак Рамазон туҳфаси: «Муҳаммадун Расуллуллоҳ». 2-фасл. 20-қисм. 22.20 Ҳофизлар хониш қилганда. 23.05 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Нафосатга бахшида умр». 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.50 — 01.05 Алишер Навоий. «Лайли ва Мажнун». Видеофильм. 2-қисм.

II

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Мультфейерверк». 18.35 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия). 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.45 Эълонлар. 19.50 «Автосалон». 20.10 «Хай Фай» («Юқори сифат»). 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.50 Эълонлар. 20.55 «Сизнинг услуб». 21.10 «Жаҳон киноси юлдузлари». 21.35 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар. 21.55 «Кинонигоҳ». 23.35 — 00.35 «Спорт-қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар. 17.55 Эълонлар. 18.00 «Емирилиш». Телефильм.

*

Россия жамоат телевиденеси
7.30 — 9.00

***

18.20 — 21.40

*

Россия давлат телевиденеси
21.40 — 23.20

*

23.20 Эълонлар. 23.25 Янгиликлар. 23.30 — 24.00 «Балерина Насиба Алимова». Телефильм.

IV

17.05 «Бу бўстон аро...» 17.35 «Мусиқий саёҳат».

*

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультқарусель». 19.55 Эълонлар. 20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 20.50 «Армудлар». Телефильм. 21.00 «Офарин-96». Фестиваль кундалиги. 21.15 «Оқ соя». 21.45 Эълонлар. 21.50 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари. 22.50 — 00.20 «Кинематограф».

ЖУМА, 9

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 7.30 «Ахборот» 7.50 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 Муборак Рамазон туҳфаси: «Муҳаммадун Расуллуллоҳ». 2-фасл. 20-қисм. 9.15 «Экология ва саломатлик». «ЭКОСАН» аҳоли саломатлигини сақлаш йўлида. 9.35 «Талабалар саҳнасида». Тошкент Давлат маданият техникуми битирувчилари ижоди.

Ўқув машғулотлари:

10.30 Физика. 11.00 Немис тили. 11.30 Математика.

12.00 «Жаннат — оналар оёғин остидадур...» Публицистик кўрсатув. 12.30 «Соғлом авлод учун». Боғчаларда жисмоний тарбия. 12.50 — 14.05 Алишер Навоий. «Лайли ва Мажнун». Видеофильм. 2-қисм.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар.

«Навоийхонлик». Видеоканал:

18.10 «Айладим ул мамлакатни яккалам...» 18.35 «Эл аро машҳурдир...» 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.45 Эълонлар. 19.50 Оқшом эртаклари. 20.05 «Кўнглум ичра...» 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.50 Эълонлар. 20.55 «Нигоҳининг маъноси нодир». 21.30 Муборак Рамазон туҳфаси: «Муҳаммадун Расуллуллоҳ». 2-фасл. 21-қисм. 22.10 «Одамий эрсанг...» 22.25 «Назм ва наво». 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.50 — 01.15 Алишер Навоий. «Лайли ва Мажнун». Видеофильм. 3-қисм.

II

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 Ривоят». 18.20 «Офарин». 19.00 «RAKS» қўшиқлари. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.45 Эълонлар. 19.50 Репортаж. 20.10 «Эртага — шанба». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.50 Эълонлар. 20.55 «Мафтункор чеҳралар». 21.20 «Таманно». 21.30 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар. 22.10 — 23.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.50 Янгиликлар. 17.55 Эълонлар. 18.00 «Оқсоқоллар». Телефильм.

*

Россия жамоат телевиденеси
7.30 — 9.00

***

18.20 — 21.40

*

Россия давлат телевиденеси
21.40 — 23.20

*

23.20 Эълонлар. 23.25 Янгиликлар. 23.30 — 24.00 «Қаҳрамон Дадаев». Фильм-концерт.

IV

17.05 «Ўз ҳақингда сўзлаб бер». 17.35 «Жонажон ўлкам», «Унутилмас қўшиқлар». Телефильмлар.

*

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультқарусель». 19.55 Эълонлар. 20.00 «Навигаторнинг парвози». Бадиий фильм. 21.25 «Бизнес-академия». 21.50 Эълонлар. 21.55 «02» тўлқинида». 22.20 «Ўтмишсиз келажак йўқ». 22.50 — 23.25 «Балет — муҳаббатим менинг». Бернора Қориева (такрор.).

ШАНБА, 10

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 7.30 «Ахборот». 7.50 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 Муборак Рамазон туҳфаси: «Муҳаммадун Расуллуллоҳ». 2-фасл. 21-қисм. 9.10 «Меҳр». Маннон Уйғур номидаги Санъат институти битирувчиларининг учрашуви. 10.00 «Замон». 10.15 «Назм ва наво». 11.15 Эртаклар — яхшиликка етаклар. «Бой ва афанди». 11.55 Алишер Навоий. «Лайли ва Мажнун». Видеофильм. 3-қисм. 13.20 — 15.20 «Маънавият» видеоканали.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Компьютер-шоу». Телетанлов. 18.45 «Санъат ғунчалари». 19.15 Спорт хабарномаси. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.45 Оқшом эртаклари. 20.00 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида). 20.15 «Бу ажиб дунё». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.50 Эълонлар. 20.55 «Ўзбекистон — Ватаним маним». 21.25 Муборак Рамазон туҳфаси: «Муҳаммадун Расуллуллоҳ». 2-фасл. 22-қисм. 22.05 «Ташаббус — 95». Республика тадбиркорларининг кўрик-танлови. 22.50 «Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.

II

9.00 «Мультфейерверк». 9.20 «Автосалон». 9.40 «Хай Фай» («Юқори сифат»). 9.55 «Сизнинг услуб». 10.10 «Жаҳон киноси юлдузлари». 10.35 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар». 10.55 «Кинонигоҳ». 12.35 — 13.35 «Спорт-қитъаси».

***

18.00 «Совға». 18.30 Эълонлар. 18.35 «Олам». Маърифий кўрсатув. 19.20 «Оҳанглар оғушида». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.45 Эълонлар. 19.50 «Ишингиз бароридан келсин!» 20.05 «Имкон чўққилари». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.50 Эълонлар. 20.55 «Кўнгил». Дилшод Шамснинг муаллифлик кўрсатуви. 21.30 Видео янгиликлари. 21.55 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар. 22.15 — 23.55 Видео — «О».

III

17.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар. 17.55 «Йилқичилар». Телефильм.

*

Россия жамоат телевиденеси
18.20 — 21.40

*

Россия давлат телевиденеси
21.40 — 23.20

*

23.20 Эълонлар. 23.25 — 23.45 «Жонли сайёра».

IV

10.00 Болалар учун фильм. «Пеппи узун пайпоқ». 11.05 Эълонлар. 11.10 «Умид» (уйғур тилида). 11.50 «Дидар» (қозоқ тилида). 12.30 — 13.10 «Мўъжизалар оламига саёҳат». Қўғирчоқ театрининг ижодий жамоаси билан учрашув.

***

17.05 «Камин олдидаги суҳбат». 17.35 «Рақс — дўстлик элчиси».

*

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Сиеҳдончa». Болалар учун дастур. 20.00 Эълонлар. 20.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 20.55 «Телеташриф». 21.10 «Бугунги Европа». 21.30 «Бу ажиб дунё». 21.50 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар». 22.10 «Олам ва одам». 22.45 — 23.25 «Монитор-Осиё».

ЯКШАНБА, 11

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 7.30 «Ахборот». 7.50 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 Муборак Рамазон туҳфаси: «Муҳаммадун Расуллуллоҳ». 2-фасл. 22-қисм. 9.10 «Анъаналар... Оҳанглар... Ашулалар...» Ёшлар камолотида анъанавий ижрочилик санъатининг роли. 10.00 «Ватанимга хизмат қиламан». 11.00 «Камалак». Болалар учун кинодастур. 12.30 «Компьютер-шоу». 13.15 «Ташриф». Дам олиш дастури. 13.45 — 15.45 «Болалигим — подшолигим». Кичкинтойлар учун видеоканал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Хўтикнинг хомушлик касаллигига чалингани ҳақида». Мультфильм. 18.10 Мактаб ўқувчилари учун. «Ўйла! Изла! Топ!» 19.05 «Ойнаи жаҳонда...» 19.25 Эълонлар. 19.30 «Панорама» (рус тилида). 19.55 Эълонлар. 20.00 «Италия таассуротлари». 3-кўрсатув. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ҳафтанома». 21.00 Эълонлар. 21.05 «Якшанба оқшомида». Дам олиш дастури. 21.40 Муборак Рамазон туҳфаси: «Муҳаммадун Расуллуллоҳ». 2-фасл. 23-қисм. 22.20 Рамазон қўшиқлари. 22.35 «Юрагимда порлайди чироқ». Ҳусниддин Шарипов. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ҳафтанома». 24.00 — 00.20 «Жаҳон киноси юлдузлари». Одри Хепберн.

II

9.00 «Ривоят». 9.05 «Офарин». 9.45 «Олам». Маърифий кўрсатув. 10.30 «Оҳанглар оғушида». 10.35 «Виждон». Телесериал (Миср Араб Республикаси). 11.20 «Имкон чўққилари». 11.40 Кўнгил». 12.05 Видео янгиликлари. 12.25 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар. 12.45 Видео — «О». 14.25 — 15.25 «Спорт-қитъаси».

***

18.00 «Келгуси ҳафтада». 18.10 Эълонлар. 18.15 Болалар учун. «LEGO» сайёраси. 18.40 «Виждон». Телесериал (Миср Араб Республикаси). 19.25 Эълонлар. 19.30 «Панорама» (рус тилида). 19.55 Эълонлар. 20.00 «Юлдузлар». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ҳафтанома». 21.00 Эълонлар. 21.05 «Илҳом сатрлари». 21.00 «Фармед». 21.20 «Оҳанглар оғушида». 21.30 «Шахс ва бахс». 21.50 «Даракчи». 22.00 «Келгуси ҳафтада». 22.10 Эълонлар. 22.15 — 23.55 Видео — «О».

III

17.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар. 17.55 «Зандана сири», «Сари-челек». Телефильмлар.

*

Россия жамоат телевиденеси
18.25 — 22.50

*

Россия давлат телевиденеси
22.50 — 23.20

*

23.20 Эълонлар. 23.25 — 23.50 «Панорама» (рус тилида).

IV

10.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!». 10.30 «Эртакларнинг сеҳрли олами». 12.00 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида). 12.15 «Менинг кўчам». 12.30 Эълонлар. 12.35 «Эсдалик учун дастхат». И. Николаев ва Н. Королева. 13.00 «Жонли сайёра». 13.20 — 14.30 «Сўнгги ташриф». Бадиий фильм.

***

17.05 «Сенинг вақтинг». 17.30 «Айчурек» (қирғиз тилида). 18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Сиеҳдонча». Болалар учун дастур. 20.00 Эълонлар. 20.05 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар». 20.25 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари. 21.15 «Жаҳонга юз тутиб». Эрон Ислом Республикасининг миллий байрамига. 21.40 «Бу ажиб дунё». 22.00 «Чинсан». 22.40 — 00.10 «Кинематограф».

Инсон одоби билан гўзал

1996 йил — Амир Темур йили

ЎГИТЛАР

• Кимки Муҳаммад динини қўллаб-қувватласа, сен ҳам уни қўллагил, кимки Муҳаммад динини хор қилса, сен ҳам уни хор тутгил.

• Ҳар кунлик адолат — юз кунлик тоат-ибодатдан афзал.

• Бирни кўриб фикр қил, бирни кўриб шукур.

• Чин дўст улдирки, дўстидан ҳеч қачон ранжимайди, агар ранжиса ҳам узрини қабул қилади.

• Яхшини — ёмон кунда сина.

• Шижоатли кишиларни дўст тут, чунки Тангри Таоло жасур кишиларни ардоқлайди.

Ёрга еткур собо, ким макр қилмишдир манға,
Қилди эрса кимга макрин, қайтадур,
бир кун анға.

(Амир Ҳусайнга Амир Темурбек ёзган туркий байт).

БУЮК ТЕМУРГА ИСМ ҚАНДАЙ ҚЎЙИЛГАН?

ҚУЙИДАГИ мисралар ибн Арабшоҳнинг «Темур ҳақидаги хабарларда тақдир ажойиботлари» асаридан келтирилган. Унда буюк Темурга исм қўйилиши ҳақида отаси амир Тўрағай айтган ҳикоят асос қилиб олинган.

Темур отаси амир Тўрағай: «Кунлардан бирида тушимда хусни-жамоли арабларга ўхшаган бир одамни кўрдим, — деб ҳикоят қилган эди. — У нотаниш кимса қўлимга қилич тутқазиб, қуёшга қаратиб сермашимни буюрди. Сермадиму қиличнинг ярқирашидан кун чиқишдан кун ботишгача бўлган ёруғ олам бир зум чарақлаб кетганини кўрдим. Бу ғаройиб ходисадан ҳайратда қолиб, тушим таъбирини сўраб табаррук мўйсафид — Шайх Кулолга мурожаат қилдим. Фалак томонидан тақдири азал китобини ўқишга ижозат берилган. Шайх «Сен кўрган туш пайғамбарона башорат қилмоқда» деди. Аён бўлмоқдаким, Аллоҳ сенга шундай ўғлон ато этурким, у келажакда бутун дунёни забт этажак ва тани башарни исломга олиб киражак. Башоратнинг ярми тасдиқланди. Худо менга сени ато этди, ўғлим, қолгани эса тақдири азал китобида битилганича турибди. Сенга муносиб исм танлаш пайти етганда Қуръони Каримни юз дафъа хатм қилган шайх Шамсиддин ҳузурига олиб бордим сени. Илтимосимга биноан шайх Қуръонни очди-да, муборак назари тушган биринчи сўзни овоз чиқариб «Темур!» деди. Сени шу ном билан атадим, ўғлим, негаки, бояги авлиё мўйсафид айтган башоратни рўёбга чиқаришингда темир мададкор бўлишига умидворман».

** Шайх Кулол асли бухоролик бўлиб, илоҳиёт, фиқҳ, ботину зоҳир илмларини мукаммал билган амир Тўрағайнинг пири бўлган.*

БИР ТОМЧИ МЕҲР

Қатра

***ФАЛАКНИНГ** аччиқ қисматини кўриб ўртанасан. Беихтиёр адолат, меҳр-оқибатни атрофингни ўраб турган одамлардан излайсан.*

Шундай вақтлар бўладики, энг яқин одамингни ҳар куни кўрасан, унинг сўзларини тинглайсан, лекин бу ҳатти-ҳаракатларга яна нимадир етишмаётгандек бўлади, ундан ана шу кемтик жойни тўлдиришини кутасан. Кўнгил нимагадир ташна, бу ташналикни фақат бир томчи меҳр қондирадигандек туйилади.

Илҳом Юлдуз билан ширин муомалада, очиқ чеҳралик билан суҳбатлашар, уларнинг бу суҳбатига кўпчилик ёшларнинг ҳаваси келар эди. Улар бир-бирларини еру-кўка ишонмасдилар. Орзиқиб кутилган туй ҳам бўлиб ўтди, ўғилчалик ҳам бўлишди. Шундан сўнг негадир Илҳомнинг муомаласи Юлдузга нисбатан ўзгариб, секин-аста юзидаги табассуми ҳам сўна бошлади. Илҳом атрофдагиларга ширин муомалада бўлар, чеҳрасидаги илиқ табассумини канда қилмасди. Юлдузга келганда эса...

Шунинг учун кўпчилик Илхомни яхши, ширин сўз, Юлдузни бунинг акси деб биларди. Аслида эса...

Ҳар бир аёл эркакнинг меҳрига, суйиб эркалашига муштоқ. У турмуш ўртоғининг ишдан келишини интизорлик билан кутади. Ундан бир оғиз ширин сўз эшитармиканман, дея йўлига кўз тутиб турса-ю, эркак эшикдан келиб қовоғини очмаса ёки саломга бир оғиз алик олмаса, аёлининг кўнгли парчаланмайдими?

Оилада эрнинг вазифаси рўзғорни моддий томондан таъминлашдир, буни ҳамма билади, лекин маънавий озиқ қаёқда қолади? Мен бу сўзларим билан ҳамма эркакларни назарда тутаётганим йўқ. Илҳом ҳам моддий томондан рўзғорни бутлаб қўйган. Лекин... Юлдуз унинг ширин сўзига, меҳрига ташна. Ҳали тўй бўлганига кўп вақт ўтмасдан кўнгил ойнасининг синиши бу —фожеа. Юлдуз ҳаётидан нолимайди, фақат асосий муаммо бу кетишда охири нима бўлади, синган кўнгилни қайта тиклаб бўлармикан?! Илҳом яна илгаридек холатига қайтармикан ёки ҳаёти шундай давом этармикан? Мана шу ҳаёл уни азобламоқда.

Дардини онасига айтса ўзи севиб теккан, ёки «Ҳаётнинг ўзи шу эканда» деб кўникиб яшашга ҳаракат қилсинми? Юқоридаги воқеа биргина Юлдузнинг қисматида эмас, турмуш қураётган ёш оилаларнинг кўпчилигида учраб турадиган хол.

Мен сўзимнинг якунида эркакларга қарата: «Турмуш ўртоғингиздан ширин сўзингизни аяманг, уларни фақат моддий таъминот билан чегаралаб қўймай, маънавий озуқа ҳам беринг. Аёлим уришсам ҳам, сўксам ҳам қаёққа борарди, деб ўйламанг. Чунки уларда ҳам оташ юрак, меҳр сувига ташна КЎНГИЛ бор. Ҳаммаси йиғилиб айтганда сизга нисбатан муқаддас СЕВГИ бор. Агар бу севгини ўзинизга боғлаб олмасангиз, унинг иплари узилиб кетади. Шунинг учун уларни меҳрга ташна қилманг!» — дегим келади.

Гулзода ҲУСНИЕВА.

СОҲИБҚИРОН ҲИКОЯТЛАРИ

Бир куни падари бузрукворимиз — Амир Тўрағай баҳодир кўп қўйларни менга бериб, Самарқанд бозорига савдога йўлладилар. Қўйларнинг ҳаммасини минг тиллога сотиб, пулларни белга боғлаб, сайр қилиб юрар эдим. Бир ерда хушовоз Қаландар одамларга сўзлаб турган экан: қўлида қоғоз — шеър битилган.

— Шул ёзувнинг қадрига етиб, ким минг олтинга олса, дунёнинг охирига етади... — дер эди Қаландар.

— Ҳимматим жўшиб, минг тиллони Қаландарга тутқаздим. У менга тикилиб турди-да, сўнг насл-насабимни сўради. Айтдим. Сўнг тайин қилди:

— Отанг олдига борғил, буни отанг олдида ўқи, боргунча очма...

Қоғозни келтириб, падари бузрукворга бердим. Очиб ўқидилар, Форсча рубоий экан — маъноси қуйидагича: Зулм билан дунёда ном қолдириб бўлмайди. Жамшид, Сулаймон, Искандарлар ўтиб кетди, навбат сенга ҳам етиши тайин. Дунёга келдингми, яхшилик билан ном қолдир...

Рубоийнинг муаллифи — ўшал Қаландар аллома шоир Камол Хўжандий эркан. У зотни падари бузрукворимиз кўп ҳурмат қилар эканлар.

— Баракалло, ўғлим, кўп доно ишга тиллоларни сарф этибсиз. Энди минг олтинға олғон ушбу ҳикматга амал қилмоқ лозимдур...

Падари бузрукворнинг айтқонларини бош устига тутдим.

* * *

Буюк Амир Темур ўзининг ушбу ҳикоятида тилга олган насиҳатларига умр бўйи амал қилган Камол Хўжандий ким ўзи?

КАМОЛ ХЎЖАНДИЙ

Асли исми Камолиддин Маъсуд, маълумотларга қараганда 1318-1323 йилларда Хўжандда туғилган. Кўхна Урганчда таҳсил кўрган. Бир неча йил Тошкентда ҳам яшаган. Зеҳни ўткир, зукко одам бўлган. Араб тили, ҳадису тафсирни, адабиётни, Сўфизм фалсафасини яхши билган. Ҳажга бориш ниятида Ҳижодга жўнайди. Қайтишда Табризга тушади. Бир умрга шу ерда қолиб кетади. Ўша вақтда Эрон ва Озарбайжонга ҳукмронлик қилган Султон Ҳусайн Жалойири шоирга ҳурмати ошиб, мулк инъом этди. Шоир катта, гўзал бир боғ барпо этиб, осойишта ҳаёт кечирди, ўша ерда ўзининг ажойиб ғазалларини битди.

1385 йил Тўхтамишхон Табризга ҳужум қилиб, шаҳарни талади, асирлар қаторида шоирни ҳам Сарой шахрига олиб кетади. Гарчанд Камолиддин Хўжандий Саройда нуфузли ўрин эгаллаган бўлса ҳам, Табризга интилади ва оқибат мақсадига эришиб Ватанига қайтиб келади. 1401 йилда Табризда вафот этади.

Унинг шеър девонининг бир неча қўлёзма нусхалари бизгача етиб келган. Машҳад, Боку, Душанбе, Санкт-Петербург шаҳарларида қўлёзмалар хазинасида дастхатлар нисбатан мукаммал сақланган. Маълумотларда шоир девони 14 минг байтдан иборат деб кўрсатилади. Аммо бизгача етиб келгани 7 минг байт атрофидадир.

Қуйида Камол Хўжандийнинг шоир Васфий таржимасидаги тўрт банд ғазалини келтирамиз.

Кўз ёшимни қўну қўшнилар кўриб ҳайрон қолиб,
Дедилар: бузмасмикан бу сел бизнинг хонани,
Гарчи ғам дилни хароб этди ва лекин сен ўзинг.
Бир қадамла тиклагайсан кулбаи вайропани.

ЯХШИДАН БОҒ ҚОЛУР...

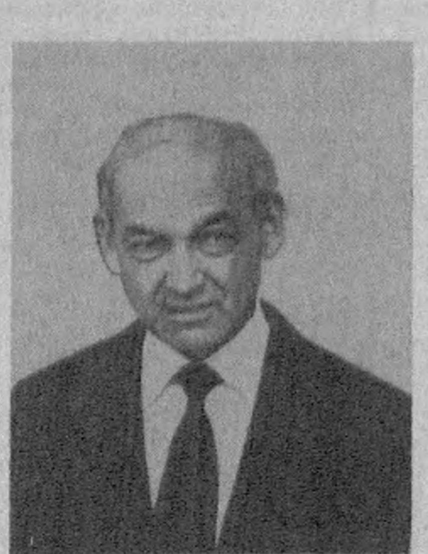

Маҳмуд МИРЗАЕВ,
Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори, академик.

Боғбончилик касби-кори энг қадимийдир. Бобокалонимиз икки дарё оралиғидаги заминни боғ-роғларга буркаб, гўзал водийга айлантириш борасида кўп саҳоватли ишлар қилдилар. Тарихий манбаларда Султон Маҳмуд Ғазнада тенги йўқ, оламга машҳур жаннатсимон боғ барпо этганлиги ҳақида маълумотлар бор. Соҳибқирон Амир Темур ўз ўгитларида: **«Ҳамишалиғ таъкид этур эдим: хон бўлсангда боғ ярат, гадо бўлсангда боғ ярат — бир кунмас бир кун кунингга мевасини тотурсан»,** деб таъкидлаган. Темур авлодлари, фарзандлари, набиралари қайда бўлмасин боболарининг насиҳатларига амал қилиб, ўз ҳукмронликларидаги мамлакат, вилоятларда ям-яшил мевазор боғлар, гулшанлар барпо этдилар. Самарқандда Мирзо Улуғбек даврида «Боғи дилкушо», «Боғи шамол» каби ўнлаб жаннатсимон дам олиш масканлари мавжуд эди.

Кўриб турибсизки сув чиқариб, мевазор боғлар бунёд этиб элни обод этиш бизга отакасб, донишманд боболаримиздан мерос ҳисобланади.

Бобокалонларимиз измига амал қилиб, мен ҳам боғбонлик илми билан умр бўйи шуғулландим. Ўлкамизни боғ-роғларга айлантириш йўлида кўп ибратли ишлар қилдик. Ҳаёт тажрибаси шуни кўрсатдики, ота-боболаримиз айтганларидек дарахт экиб, парваришлаб, боғ-роғлар барпо этишдан савобли иш дунёда йўқ экан. Бу саҳоватли касб бизга қадим-қадимдан бебаҳо меросдир. Халқимиз онгига сингиб кетган бу одат йилдан-йилга ривож топиб, қалбимизга сингиб кетган десак, хато бўлмас. Ахир сен ўстирган ниҳол ўғил-қизларингга, невара-чевараларингга қоладиган қимматли бойлик эмасми? Ҳар бир ота дарахт экса, боғ қилса, ундан агар ўзи баҳра олмаса невара-чеваралари фойдаланадику, шу мевани отам, бобом экиб кетган деб, Сизни яхши ният билан тилга олади-ку!

Мевали дарахтлар гўзаллик рамзидир. Баҳор кезларида қийғос гуллаб ётган дарахтларга назар ташланг, ўрик, олча, бодом, гилос, шафтоли гулларининг чиройи-ю, хушбўй ҳидлари баҳри дилингизни очиб, кўзларингизни қувонтиради. Бу дунёни Аллоҳ нақадар гўзал ва кўркам этиб яратганига имонингиз комил бўлади. Пишиқчилик кезларида бўлса олтиндек товланган ўриклар, серсув, хушбўй шафтолилар, қирмизи олмалар, ишкомларда ҳавасингизни келтириб товланадиган турли хилдаги узумлар, бу ахир жаннатнинг ўзгинаси-ку! Ҳа бу табиатнинг инсонга бир умрга ҳадя этган бебаҳо инъомлари. Аллоҳ дунёни шу қадар ажойиб этиб яратган экан, унинг қадрига етмоқ, минг бор шукурлар айлаб, она табиатни янада кўркамлаштириш, уни ифлослантирмаслик, асраш, қадрлаш, эъзозлаш керак.

Дарахтлар ҳам инсонга ўхшаш жонли она табиат маҳсулидир. Инсон каби ҳамиша меҳр-шафқатга муҳтождир.

Табиатга меҳр-муҳаббат, уни асраш, авайлаш бу ғоят саҳоватли, савоб ишдир. Айниқса мевали дарахтлар инсон меҳрига интилади. Куз бўлиши билан совуқ тушмасдан узум, анор, анжир каби мевалар тупроққа ёки ҳашак билан кўмилиб, қишга тайёрланади. Узумни кесиш ҳам кузда, унинг новдалари етилган пайтда амалга оширилади. Масалан, сиз узумни эрта баҳорда новдаларга сув югурган пайтда кесиб қўйсангиз, ток қийналади, гўё йиғлагандек, ўша сиз кесган жойидан «ёш»оқиб ётади. Бу, албатта мевага нисбатан шафқатсизликдир. Бошқа мевали дарахтларни ҳам кесишни кузда ёки баҳорда, дарахт уйғонмасдан амалга ошириши керак. Демак, дарахтларнинг жони бор, сезгиси, бобокалонларнинг айтишича ҳатто эшитиш аъзолари ҳам бор эмиш.

Қадим ривоятларга қараганда, бир одам ҳовлисига ажойиб навли олма олиб келиб ўтқазибди. Уни меҳр-муҳаббат билан парваришлабди. Дарахт йилдан-йилга ривож топиб, бақувват бўлиб ўсибдию, аммо бир неча йил ўтиб кетган бўлса ҳам ҳосил бермабди. Шунда ҳалиги одам уйдан болта билан арра олиб чиқиб, дўқ пўписа билан олмага арра урмоқчи бўлган экан, хотини ялиниб-ёлвориб эрини бу ишдан қайтариб қолибди, болта билан аррани тезда олиб, беркитиб қўйибди. Шундан кейин келгуси йил олма қийғос гуллаб, мўл ҳосил берибди.

Бу ҳақиқатга анча яқин бўлган афсонани келтиришимдан мақсад, юқорида деганимдек дарахтларнинг ҳам инсон каби ноёб сезгиси бор. Агар сиз унга меҳр қўйиб, вақтида озиқлантириб, тагларини юмшатиб, буталаб, сув бериб, дори-дармон қилиб турсангиз мўл-кўл ҳосил бериб, сизни ҳурсанд этади, ширин-шакар меваларидан элюртни баҳраманд этади.

Ҳа, азизлар, табиат эъзозга, меҳр-оқибатга муҳтож. Уни авайлайлик, офатлардан сақлайлик. Боғ-роғлар бизнинг соғлиғимиз, ифтихоримиз, она диёримиз — мустақил Ўзбекистонимизнинг кўркидир.

Таҳририятга мактуб

ТАРБИЯНИ БИЗДАН ЎРГАНАДИЛАР

Ҳурматли таҳририят ходимлари!
«Тошкент ҳақиқати» газетасида «Инсон одоби билан гўзал» рукни остида бериб борилаётган мақолалар, ҳаётий лавҳалар, қимматли ҳикоятларни қизиқиш билан ўқиб бормоқдамиз. Ҳақиқатан ҳам одоб-аҳлоқ, тарбия масаласи ҳар қандай жамиятда, даврда ўз аҳамиятини йўқотган эмас.
Мен ҳам бир муштарий, муаллим сифатида ўз мулоҳазаларимни баён этдим. Зора бу муштарийларда фикр уйғотса, ёшларга озгина бўлсада сабоқ бўлса...

Адаб равшан чироғидир анжуманда,
Адаб поклик далили дил чаманда.
Бадриддин ҲИЛОЛИЙ.

МЕН жуда кўп турли ёшлардаги одамларнинг хатти-ҳаракатларини кузатиб, уларнинг кўпчилик орасида, маросимларда ўзларини қандай тутишлари, муомала-муносабат қоидаларига амал қилишлари, салом-алик, камтарлиги, қўйингки, инсон одоби ҳақида баъзи мулоҳазаларимни айтмоқчиман.

Сўзимни баъзи ёшларимиз ҳақидаги фикрларим билан бошламоқчиман.

— Бекатда кутиб турувчилар кўп эди. Катталар ҳам ёшлар ҳам бор. Ярим соатлар ўтгандан кейин автобус бекатга келиб тўхтади. Ҳамма чиқишга ҳаракат қилар, ёшлар эса кекса ва болали аёлларга эътибор ҳам беришмасди. Хуллас, автобус жойидан силжиб, кейинги манзил томон юриб кетди. Кексалар, ҳатто қўлида боласи бор аёллар ҳам тик туриб қолишди. Ўриндиқда ўтирган 16-18 ёшлардаги ўғил ва қизлар пинакларини бузмай, ниманидир ўзларича ҳал қилаётган одамлардек ҳаёл дарёсига чўмиб ўтиришарди. Ёшлари 30-40 дан ошган эркак ва аёллар туриб болали аёлларга ҳамда қарияларга жой беришди. Буни кўрган айрим сезгир ёшлар жойларидан туришди...

— Яқинларимизнинг тўй-маросимларидан бирида ташқарида келувчиларни кутиб, кузатиб турардик. Мени ёнимда турган кекса одам, кетаётган бир йигитни чақириб, исмини айтиб кўришди. Чамамда узоқроқ қариндошларидан бўлса керак. Йигит истар-истамас у киши билан зўрға қўл учида кўришиб, нарироқда турган машинаси томон тез-тез юриб кетди. Ҳалиги одам шунда менга гап очиб қолди.

— Ҳозирги ёшлар қариндош-уруғларини ҳам танишмайди, салом-аликни ҳам сўраб оласан, меҳр-оқибат қолмаган. Бу йигитдай вақтимизда ҳамма бир-бирини яхши танир эди, ҳурмат қиларди, қадр-қиммат кучли эди.

Унинг куйиниб айтаётган гапида ҳам жон бор.

Албатта, ушбу кичик мисоллар билан ёшларимизни одобсизликда айбламоқчи эмасман. Бу адолатдан бўлмайди. Ҳурмат каттада ҳам, кичикда ҳам бўлиши керак. Тўғри, доноларимизнинг сўзларига амал қилиб, одамлар қалбига шодлик бахш эта олиб, бир дунё завқ бераётган ёшларимиз ҳам жуда кўп. Улар қаерда бўлмасин катталарнинг иззат-ҳурматини жойига қўйиб, илм ва ҳунар ўрганиб, ота-она ҳамда устозларининг ишончини оқлаб чин инсон бўлиб халққа нафим тегса деб, ҳаётда ўзларининг муносиб ўринларини топмоқ учун ҳаракат қилмоқдалар.

Шунингдек ҳозир ҳам борди-келди яхши бўлиб, бир-бирини еру кўкка ишонмай эъзозлайдиган оилалар, қариндош-уруғлар кўп. Бундай оилада тарбия олган фарзандлар ҳам қаерда бўлишмасин ҳурматни жойига қўйишади. Шундай одамлар борки, ҳеч нарсадан камчилиги йўқ, бадавлат, фарзандлари ҳам баадаб, улар ўзларини ниҳоятда камтар тутиб, ўзгалардан ёрдамни аямайдилар.

Сир эмаски, орамизда тили бошқа-ю, дили бошқа, инсоний фазилатлардан йироқ, фақат ўзини ўйлайдиган, кибру-ҳавога берилганлар ҳам бор. Бундай кимсалар бирор-бир кичик амал курсисига ўтириб қолсалар, ёки бадавлат бўлиб қолсалар борми, кўзларини шира босиб, гўё осмонда юрадилар. Салом берсин, дея тескари қараб туради, бир қўли чўнтакда сўрашади, ўриндиққа суяниб олган ҳолатда ўтирган жойидан силжимай истар-истамас қўл беради, одамга қараб муомала қилади. Ҳаммани ўзига қаратиб, ҳеч кимга гап бермай қўяди. Бу тоифа кишилар саломаликни фойдаси тегадиган одамларга қуюқроқ қилади. Фойдаси тегмайдиганлар эса унинг назаридан четда қолаверади. Бундай одамларнинг фарзандлари ҳам босар-тусарини билмай, ота-онасининг соями давлатидан мағрурланиб ҳеч кимни танимай кетишади. Кишининг қадри фақат амали ёки бойлиги билан эмас, балки камтарлиги ва хушфеъллиги каби инсоний фазилатлари билан ҳам ўлчанади-ку!

Менимча салом-алик, муомала лавозими, бойлиги ва ёшига қараб белгиланмайди. Муносабат катта-кичик учун бирдек самимий бўлса, бу ҳурматдандир. Шундай ҳолатлар ҳам бўладики, оёғимизни чалиштириб ўтириб қўл берамиз, ёшлар билан писанд қилмай кўришамиз. Амал, бойликнинг ўткинчи эканлигини унутиб қўямиз. Энг ачинарлиси демоқчиманки, лавозимлими, бадавлатми, ёшми-каттами, ҳамма билан иложи борича ўрнимиздан туриб самимий салом-алик қилиб кўришсак ва ҳамиша яхши муомалада бўлсак одобдан бўлади. Биз — катталар доимо юриш-туришда, феъл-атворда, оилада, иш ва жамоат жойларида, муомалада ёшларга одоб сабоғини бермоғимиз керак.

Дунёнинг тилаги, самари ҳам биз,
Ақл кўзин қораси — жавҳари ҳам биз.
Тўгарак жаҳонни узук деб билсак,
Шаксиз, унинг кўзи-гавҳари ҳам биз.

Файласуф шоир Умар Ҳайём айтганидек, дунёнинг тилаги биз эканмиз, ҳаёт инсон билан гўзал экан, ибратомуз одобу ва яхши хулқимиз ила обрў топиб, юксак номга лойиқ бўлмоқлик учун ҳаракат қилмоғимиз ҳам фарз, ҳам қарздир. Зеро, яхшилардан ўсиб келаётган ёш авлод ҳам ўрнак олади.

Собиржон БОБОМЕТОВ,
олий тоифали ўқитувчи.

Саҳифа ёзувчи, журналист Мақсуд Қориев таҳрири остида тайёрланди.

*СПОРТ**СПОРТ**СПОРТ**СПОРТ*

ХИТОЙГА, ОСИЁ ЎЙИНЛАРИГА

ЎЗБЕКИСТОННИ қуёшли ўлка, деб таърифлашади. Шундай бўлса-да, Ватанимиз спортчилари жаҳон миқёсида ўтказилаётган турли қишки спорт ўйинларида ҳам фаол иштирок этмоқдалар. Фристайлчи қиз Лина Черязовани бутун жаҳон танийди. У қишки спорт турлари оламида донг таратган мамлакат вакилларини ҳам ортда қолдириб, жаҳон кубоги ва биринчиликларида қўш зафар кучган. Куни кеча Ўзбекистон спортчилари Хитойга жўнаб кетишди. 4-11 февраль кунлари Харбин, Ябули шаҳарларида бўлиб ўтадиган Осиё III қишки ўйинларида Лина Черязова командадошларига яна ўрнак бўлса ажаб эмас. Эркаклар ўртасида спортнинг шу турида чирчиқлик Сергей Бренер ҳам кучли учликдан жой олишга умид боғламоқда. Шунингдек фигурали учишда мухлислар Татьяна Малининанинг муваффақиятига ишонишмоқда. Осиё ўйинларига йўл олган Ўзбекистон спорт делегацияси сафида яна вилоятимиз вакилларидан Элмира ва Комил Ўрумбоевлар, янгиободлик Асқар Еникеевлар ҳам бор. Ўзбекистон спортчилари қитъа спортчиларининг бу баҳсларида фигурали учиш, тоғ чанғиси ва фристайл турлари бўйича қатнашадилар.

Спортчиларимиз делегациясига республика жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси раиси Б. Махситов бошчилик қилмоқда. Омад сизларга ёр бўлсин, Ватандошлар!

МУХЛИСЛАРНИ РАНЖИТДИ

БУГУН Москвада Ҳамдўстлик мамлакатлари чемпионлари Кубоги учун ўтказилаётган мусобақалар ниҳоясига етади. Унда Ўзбекистоннинг тўрт карра чемпиони Фарғонанинг «Нефтчи» футболчилари ҳам қатнашдилар. Мухлислар «Нефтчи»га катта умид боғлаган эдилар. Лекин футболчиларимиз турнирни имкониятларидан паст даражада ўтказиб, мухлисларни ранжитишди. Улар тўртта учрашувнинг фақат биттасидагина — Кишиневнинг «Зимбрул» жамоасини 2:1 ҳисобида енгишиб, Россия ёшлар терма жамоаси, Риганинг «Сконто» клубларига 1:2 ҳисобида ютқазишди. Айниқса, Владикавказнинг «Спартак-Аллани» жамоаси билан бўлган чорак финалда йирик 0:9 ҳисобида мағлубиятга учраши ишқибозларни қаттиқ ранжитди.

ВИЛОЯТ БИРИНЧИЛИГИДА... ЖАҲОН МУСОБАҚАЛАРИ СОВРИНДОРЛАРИ ҚАТНАШДИ

БЎКАДА таэквандо спорти бўйича ўтказилган вилоят биринчилигида иштирок этган спортчилар орасида жаҳон биринчилиги ҳамда халқаро турнирларнинг совриндорлари қатнашганлиги унинг ниҳоятда кескин ва қизиқарли ўтишига туртки бўлди. Инна Хегай, Евгения Кан, Луиза Сагитова, Феруза Султонгараева, Алла Ким, Леонид Ли, Моисей Ногай, Фаррух Раззоқовлар ўз вазнларида ҳурмат шохсупасининг энг юқорисидан жой олишди. Ғолиблар мусобақа ҳомийлари «Ўзтуркаккуммаш», «Иззат-Бўстон», «ДЭУ», «Семурғ — ТВ»ларнинг қимматбаҳо совғалари билан тақдирландилар.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ • TOŞKENT HAQIQATI

Муассис: ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ

Муҳаррир Фатҳиддин МУҲИДДИНОВ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.

Телефонлар: хатлар ва оммавий ишлар бўлими: 33-40-48 Эълонлар: 33-99-15, 36-57-27.

● Мақолалар, эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрилиги учун муаллифлар, реклама ва эълон берувчилар масъулдир.
● Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

Рўйҳатдан ўтиш тартиби: №8. Буюртма Г-065. Ҳажми – 2 табоқ, офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.
"Шарқ" нашриёт матбаа-концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. Нашр кўрсаткичи: 64672. Босишга топшириш вақти – 20.30. Босишга топширилди – 18.30. 1 2 3 4 5 6